

Handläggare
Sara Hallström
Telefon: 08 508 03 088

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2021 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsplan 2021 för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer, se bilaga 1.
2. Omslutningsförändringar om 83,5 mnkr godkänns och anmäls till kommunstyrelsen, se bilaga 13.
3. Ansökan om medel för tryggt mottagande inom äldreomsorgen görs hos kommunstyrelsen om 1,5 mnkr, se bilaga 2.
4. Ansökan om medel för introduktionsförskola görs hos kommunstyrelsen om 1,3 mnkr, se bilaga 3.
5. Ansökan om medel för giftfri förskola görs hos kommunstyrelsen om 0,6 mnkr.
6. Ansökan om medel för biologisk mångfald avseende bekämpning av skadeinsekten granbarkborre görs hos kommunstyrelsen om 0,6 mnkr, se bilaga 4.
7. Ansökan om medel för biologisk mångfald avseende insatser i Sundbydamarna görs hos kommunstyrelsen om 0,6 mnkr, se bilaga 5.
8. Ansökan om medel för biologisk mångfald avseende bekämpning av den invasiva arten Parkslide görs hos kommunstyrelsen om 0,4 mnkr, se bilaga 6.
9. Ansökan om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder avseende Ellen Key-skogen görs hos kommunstyrelsen om 3,1 mnkr, se bilaga 7.
10. Ansökan om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder avseende Lättingegången görs hos kommunstyrelsen om 1,8 mnkr, se bilaga 8.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

08 508 03 088

start.stockholm

11. Ansökan om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder avseende julbelysning torgytor görs hos kommunstyrelsen om 1,2 mnkr, se bilaga 9.
12. Ansökan om investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder avseende Svandammen görs hos kommunstyrelsen om 0,4 mnkr, se bilaga 10.
13. Ansökan om medel för klimatinvesteringar avseende smarta papperskorgar görs hos kommunstyrelsen om 1,9 mnkr, se bilaga 11.
14. Ansökan om medel för klimatinvesteringar avseende Solhemsdammen görs hos kommunstyrelsen om 0,6 mnkr, se bilaga 12.
15. Ansökan om investeringsmedel för maskiner och inventarier görs hos kommunstyrelsen om 1,5 mnkr.
16. Ersättningsnivåer till nämndens utförarenheter fastställs i enlighet med bilaga 17.
17. System för intern kontroll och internkontrollplan 2021 godkänns, se bilaga 14 och 15.

Innehållsförteckning

Inledning	4
Konsekvenser av covid-19-pandemin	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	9
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	10
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	14
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	24
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	28
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	40
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	45
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	45
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	47
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	48
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	50
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	54
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	57
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	58
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	59
Redovisning av ekonomi	64
Nämndens ekonomiska förutsättningar	64
Investeringar	71
Resultatenheter	72
Budgetjusteringar	72
Omslutningsförändringar.....	73
Särskilda redovisningar	73
Agenda 2030	73
Systematiskt kvalitetsarbete	76

Inledning

Spånga-Tensta stadsdelsnämnds långsiktiga mål är att bidra till ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart samhälle. Verksamhetsplanen anger inriktningen för nämndens verksamhet under 2021 och bygger på kommunfullmäktiges tre inriktningsmål, stadsövergripande styrdokument och målen i Agenda 2030. Utifrån målen arbetar nämnden för att öka invånarnas delaktighet i samhället, stärka tryggheten och bidra till en hållbar ekonomi och miljö.

Nämnden fortsätter att fokusera på fem områden där särskilda åtgärder ska vidtas det kommande året:

Trygghet - trygghet för invånare, verksamma och besökare i stadsdelsområdet är en förutsättning för inkludering och tillit i samhället samt möjlighet till att verka i området. Olika preventiva insatser görs inom området av såväl social som situationell karaktär. Nämnden kommer att fortsätta att arbeta utifrån den lokala överenskommelsen med polisen och trygghetsstrategin som tagits fram i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Prioriterade åtgärder kommer fortsatt vara att minska antalet otrygga platser i stadsdelsområdet genom bland annat förbättringar i den fysiska miljön och platsaktivering. Utveckling av det uppsökande arbetet är fortsatt prioriterat med målet att nå fler barn och unga i riskzon. Nyckeln till framgång är en systematisk samverkan med andra viktiga aktörer i området, både interna och externa.

Stöd och insatser för egen försörjning - för att öka invånarnas möjligheter till ett självständigt liv och minska fattigdom ger nämndens förskoleverksamhet grunden för ett livslångt lärande. Ungdomar ska ges möjlighet till kvalitativa feriearbeten och genom uppsökande arbete ska gymnasiestuderande motiveras till vidare studier eller arbete. Vuxna invånare som står långt från arbetsmarknaden ska ges förutsättningar att försörja sig själva. Nämnden ska ge individuellt anpassat stöd och insatser som leder till sysselsättning och arbete samt erbjuda samhällsvägledning till nämndens invånare. Tätare uppföljning med den enskilde ska göras för att undvika långvarigt ekonomiskt bistånd.

Förebyggande stöd och tidiga insatser - för att främja en god hälsa och bra förutsättningar i livet ger förskolan en likvärdig utbildning och socialtjänsten arbetar främjande och förebyggande och ger rätt insatser i rätt tid. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet och förebyggande socialt arbete sker systematiskt för att tidigt upptäcka och ge stöd till barn och ungdomar i riskzon. Prioriterade åtgärder är att göra öppna verksamheter mer kända och tillgängliga. Satsningar görs också på språkutvecklande insatser inom förskolan.

Miljö och klimat - för att bidra till ett välfungerande ekosystem, biologisk mångfald, hållbar energi och bekämpa klimatförändringar görs insatser inom nämndens alla verksamheter. Det strategiska arbetet kommer att förstärkas. Arbetet kommer att utgå från stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040. Under året kommer påbörjade projekt för god vattenkvalitet och hållbara transporter att fortsätta och fler verksamheter kommer att ges möjlighet till källsortering.

Innovativ och effektiv verksamhet - för att främja en hållbar resursanvändning kommer den

innovativa förmågan att utvecklas genom att säkerställa ett tillitsfullt ledarskap. Under året kommer tjänstedesign att fortsätta att användas som metod i verksamhetsutveckling för att utveckla verksamheter utifrån invånarnas behov. Analyskapaciteten och uppföljningen av verksamheternas resultat kommer att fortsätta utvecklas. Under året utökas samarbetet med, bland andra, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd med målet om en ökad och mer likvärdig kvalitet och effektivitet i insatserna för medborgarna i området. Arbetet med en långsiktig lokalförsörjning och en effektiv lokalanvändning kommer att utvecklas under året. Medarbetare kommer att ges kompetensutveckling för att vidareutveckla den digitala kompetensen och kommunikationen med invånare kommer att i högre grad ske digitalt.

Samverkan

För att uppnå avsedda effekter kommer förvaltningen att fortsätta utveckla en strukturerad samverkan med stadens fackförvaltningar och bolag, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Detta beskrivs under respektive mål i verksamhetsplanen. Exempel på detta är arbetet med att förbättra företagsklimatet, där en lokal handlingsplan för näringslivsarbetet i Spånga-Tensta stadsdelsområde har tagits fram, vilken utgår från stadens näringslivspolicy och de lokala förutsättningarna för företagande. Ett annat exempel innefattar målet om att bidra till en hållbar stadsutveckling på kort och lång sikt där nämnden lägger vikt vid en god samverkan med berörda facknämnder och bolag. Samverkan anpassas utifrån syfte och aktör men utgår i möjligaste mån utifrån de utarbetade formerna och kompletteras vid behov av ytterligare forum. För att uppnå goda resultat är långsiktighet och lyhördhet viktiga delar i arbetet.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Nämndens verksamheter har under det föregående året dominerats av pandemins konsekvenser. Anpassningar har löpande skett utifrån de beslut och inriktningar som antagits i staden och utifrån regeringens och myndigheters råd och rekommendationer. Även om vaccination av befolkningen har kommit igång så bedöms pandemin fortgå under en större del av 2021. En ny pandemilag gäller från och med den 10 januari och planeringen utgår utifrån att verksamheter kommer att behöva fortsätta att anpassas och utvecklas under året. Förändringar kommer att göras baserat på de erfarenheter som hittills gjorts.

Under inledningen av 2021 har stadens krisledningsnämnd beslutat att alla ej samhällskritiska verksamheter ska hållas stängda till och med den 24 januari.

Utvecklingen av pandemin har inneburit att en ökad beredskap och flexibilitet har upparbetats i organisationen. Detta möjliggör att större fokus kommer att kunna läggas på att utvärdera konsekvenser och genom åtgärder minska den långsiktiga negativa påverkan pandemin kan komma att medföra för brukare, medborgare och näringsliv.

På längre sikt befaras konsekvenser av ökad ohälsa och uppskjutna insatser. Pandemins inverkan på digitaliseringen av verksamheter och antagandet av digitala arbetssätt kommer att fortsätta att utvecklas och implementeras under året. Utgångspunkten är ökad kvalitet och tillgänglighet för brukare och invånare och en högre effektivitet i verksamheterna.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna för nämnden syns framförallt inom det ekonomiska biståndet,

se rubrik nedan. Extraordinära kostnader för material och personal har till stor del kompenseras genom statliga ersättningar under 2020 och detsamma har skett för ökade sjuklönekostnader. Hur kostnader för pandemins utveckling under 2021 kommer att se ut är i dagsläget svårbedömt och det gäller även erhållande av statliga ersättningar för merkostnader.

Konsekvenser för enskilda

Den pågående pandemin har haft stora konsekvenser för de enskilda invånarna i stadsdelsområdet. Nämndens verksamheter som ger stöd och service, så som äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, förskola och medborgarkontor har påverkats på olika sätt och i olika utsträckning.

Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som har drabbats hårdast av pandemin. Då äldre löper störst risk av att drabbas av allvarliga konsekvenser av covid-19 har restriktionerna slagit hårt mot gruppen. Besöksförbud på vård- och omsorgsboenden och avsaknad av sociala kontakter och stöd innebär påfrestningar på välbefinnandet och det psykiska måendet hos målgruppen. Redan innan pandemin var ofrivillig ensamhet hos äldre ett identifierat utvecklingsområde vilket har aktualiserats ytterligare under pandemin. I syfte att motverka långsiktiga negativa konsekvenser inom målgruppen ska nämnden utveckla det uppsökande arbetet samt utforma sociala aktiviteter anpassade utifrån rådande situation. Ett prioriterat område inom äldreomsorgen är att säkerställa hög kvalitet och kompetens kring basala hygienrutiner och smittskyddsarbete.

Inom området funktionsnedsättning har den pågående pandemin framförallt begränsat enskildas möjlighet till sysselsättning genom daglig verksamhet. Den dagliga verksamheten ger den enskilde struktur i vardagen, personlig utveckling och ökad delaktighet i samhällslivet. Då möjligheten att delta i den dagliga verksamheten begränsas riskerar detta att leda till en ökad ohälsa och en ökad social isolering hos målgruppen. Detta ställer höga krav på verksamheter så som daglig verksamhet och gruppboenden att kompensera för risken genom att säkerställa individuellt utformade aktiviteter som ger social stimulans och meningsfullhet för de enskilda. I syfte att förebygga smittspridning ska verksamheterna fortsätta att utveckla arbetet med basala hygienrutiner i samverkan med LSS-hälsan och förvaltningens hygienombud.

Inom förskolan har större delen av undervisningen förlagts utomhus och genomförts i mindre grupper. Öppning och stängning har skett utomhus så även samtal med vårdnadshavare kompletterats med videosamtal eller per telefon. De skärpta kraven på att inga barn eller medarbetare med förkylningssymptom ska vistas i förskolan har till viss del dämpat spridning av annan smitta.

Nämndens medborgarkontor har varit öppet och tillgängligt för stadsdelsområdets invånare under pandemin, med ett särskilt fokus på de invånare som inte kunnat ta del av verksamheten digitalt eller via telefon. Medborgarkontoret ska fortsätta att utveckla den digitala tillgängligheten med ett särskilt uppdrag att motverka det digitala utanförskapet hos invånare i stadsdelsområdet i syfte att bidra till en ökad delaktighet i samhällslivet.

Pandemin har inneburit ett försvårande av arbetet inom familjevården. Placerade barn och unga ska enligt riktlinjer besökas i familjehemmet minst fyra gånger per år, vilket inte varit möjligt. Möten och besök har istället fått ske via Skype och telefon. Även barnens umgänge

med sina föräldrar och andra närstående har påverkats och genomförts främst via Skype och telefon. Bedömningen är att detta kan komma att fortsätta delar av 2021.

Gruppbehandlingarna inom missbruksverksamheternas öppenvård kan även fortsättningsvis komma att genomföras via Skype, i mindre grupper eller individuellt, utifrån rekommendationerna om social distansering. Socialsekreterarna har haft både digitala- och personliga möten.

Utifrån stadens nuvarande rekommendationer har hemlösa personer med missbruk som nyttjar boende på härbärgen enligt tak-överhuvudet garantin, kunnat få beslut om boende för längre period. Bedömningen är även fortsättningsvis att perioden för personer med missbruk och psykisk ohälsa som placeras på hem för vård- och boende (HVB), eller andra former av placeringar, kan komma att förlängas då möjligheterna för vidare utslussning minskat på grund av pandemin.

Antalet personer som söker stöd och hjälp för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld, har inte ökat i den omfattning som befarats. Det totala antalet ärenden som inkommit till RVC Väst under året har ökat något. Antalet våldsutövare har minskat. En trolig orsak är att pandemin fortfarande är pågående och att ökningen troligtvis blir mer påtaglig i samband med att samhället återgår till ett normalläge.

Myndighetsutövning inom socialtjänsten

På grund av den pågående pandemin har enskilda i hög utsträckning valt att avbryta sina insatser genom avbrott i verkställighet. Detta gäller främst inom äldreomsorgen och området funktionsnedsättning. Andra biståndsbeslut har inte kunnat verkställas av olika pandemirelaterade orsaker. Dessa omständigheter kan på sikt skapa ett ökat behov av mer omfattande insatser hos enskilda individer. Nämnden ser också en risk att de enskilda som har valt att avbryta sina insatser kan få förändrade biståndsbeslut när de vill aktivera insatserna på nytt. Nämnden bedömer därutöver att behovet av anhörigstöd kommer att öka då ett större ansvar faller på de enskilda familjemedlemmarna att ge omsorg till sina anhöriga.

Nämnden följer kontinuerligt upp individärenden för att säkerställa att rätt stöd ges i rätt tid till de enskilda. Uppföljningen genomförs främst i kontakt med individerna samt deras anhöriga och utförare av verksamhet. Individanpassade åtgärder vidtas efter en behovs- och riskbedömning i de enskilda ärendena med fokus på bibehållen service, rättssäkerhet och möjligheter för den enskilde att komma till tals.

Arbetsmarknad och ekonomiskt bistånd

Pandemins konsekvenser för näringsliv och arbetsmarknad innebar att behovet av ekonomiskt bistånd ökade under föregående år. Framförallt ökade antalet vuxna med försörjningshinder arbetslösa. Stadsdelsområdets hushåll har fått försämrad privatekonomi till följd av bland annat varsel, arbetslöshet och minskad inkomst. Individer som står långt bort från arbetsmarknaden är de som drabbas värst. Detta gör att nämndens arbetsmarknadsverksamheter spelar en central roll för dessa personers återinträde på arbetsmarknaden och behöver anpassas för att möjliggöra en ökad grad av egen försörjning. Budgeterade medel för ekonomiskt bistånd överskreds under 2020 på grund av pandemin. En omorganisation genomfördes under senare delen av året i syfte att effektivisera resursanvändningen inom verksamhetsområdet och minska eventuell budgetavvikelse 2021.

Under mars till augusti har fysiska besök ej genomförts annat än i akuta fall, vilket lett till att nya arbetsmetoder utvecklats för att följa upp klienternas sociala situation, exempelvis via telefon eller Skype. Nybesök har genomförts över telefon, vilket har lett till att väntetiden inte har förskjutits eller blivit försenad. Ansökningar om försörjningsstöd har i stor utsträckning hanterats digitalt.

Arbetsmiljö och närvarande ledarskap

Under den pågående pandemin har särskilda krav på ett närvarande ledarskap ställts inom verksamheter där medarbetare har arbetat på distans och sjukfrånvaron periodvis varit hög. En sammanhållen information till medarbetare och chefer är särskilt viktigt under dessa förhållanden och nämnden kommer att fortsätta att utveckla det arbetet under året. Arbetsförhållanden kommer att följas upp kontinuerligt under året.

Vid hög sjukfrånvaro ökar belastningen på de medarbetare som är på plats i verksamheterna. För att kompensera för detta har nämnden stärkt bemanningen i verksamheterna.

Digitalisering

Nämndens förutsättningar att bedriva verksamhet har i stor utsträckning förändrats under den pågående pandemin. Bland annat gäller detta den omställning till digitala arbetssätt och mötesformer som förvaltningen genomfört då möjligheten till fysiska möten kraftigt har begränsats. För att möjliggöra en effektiv möteshantering har förvaltningen installerat ny digital mötesutrustning vilket tillsammans med en ökad digital vana hos medarbetare och chefer möjliggör en fortsatt utveckling och drift av verksamheter. Därutöver bidrar den digitala möteshanteringen till att medarbetare och chefer kan delta i vissa möten i högre utsträckning då det inte finns någon ställ- och restid. Nämnden ser dock att det finns ett behov av en teknisk lösning som skapar lika villkor i deltagandet i digitala samtal och möten. Informationsöverföringen mellan olika avdelningar inom förvaltningen som arbetar på olika digitala plattformar har försvårats i takt med att den digitala möteshanteringen ökat. Detta gäller även samverkan med externa aktörer så som exempelvis Region Stockholm och stadsdelsområdets invånare. En särskild utmaning är stadsdelens invånare som saknar digital vana och/eller tillgång till utrustning som möjliggör digitalt deltagande.

I den digitala kontakten med stadsdelsområdets invånare behöver nämnden särskilt beakta sekretess och informationssäkerhet. Nämnden ska fortsätta att utveckla rutiner och arbetssätt för att säkerställa en korrekt hantering i enlighet med gällande regelverk.

Stadsmiljö

Under pandemin har behovet av att kunna göra aktiviteter utomhus ökat hos stadsdelsområdets invånare. I takt med att allt fler personer rör sig utomhus har antalet synpunkter på stadsmiljön som inkommit via stadens synpunktsportal ökat betydligt. Nämnden gör bedömningen att stadsdelsområdets parker och grönområden har blivit mer betydelsefulla. Det ökade antalet besök leder till ökade krav på renhållning och underhåll.

Näringsliv

Den inbromsning i världsekonomin som syntes innan pandemins intåg följdes av en tvärbromsning under 2020. Företagandet i Stockholm har påverkats i form av sjunkande försäljning och lägre orderingång för de flesta företagen. Statliga stödpaketet har dock gjort att

antalet företag som avregistrerats, gått i konkurs eller rekonstruktion inte varit lika högt som först befarats.

Detaljhandel, bygg- och restaurangverksamheter har drabbats hårt, men även företag verksamma inom ICT står för en stor del av konkurserna. Hur den ökande smittspridningen under hösten/vintern 2020 påverkar ekonomin och företaget i stadsdelsområdet 2021 är i nuläget svårt att bedöma.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att ge förutsättningar för invånarna att påverka sin tillvaro i en positiv riktning. Målet är att stadsdelsområdets invånare ska vara etablerade och delaktiga i samhället.

Stadsdelsområdet upplevs tryggt och tillgängligt med verksamheter av hög kvalitet. Arbetet för ökad självförsörjningsgrad och etablering i samhället fokuseras på prioriterade grupper och sker i nära samverkan med andra aktörer i stadsdelsområdet såsom arbetsmarknadsförvaltningen, arbetsförmedlingen samt näringsliv och civilsamhälle.

Trygghetsskapande arbete prioriteras av nämndens verksamheter och syftar till ökad trygghet och säkerhet för stadsdelsområdets invånare och besökare. Nämnden arbetar förebyggande genom systematiskt säkerhetsarbete, uppsökande arbete och trygghetsskapande åtgärder i den fysiska miljön. Stadsdelsområdets offentliga rum ska kännas trygga och utvecklas kontinuerligt för att möta allmänhetens olika behov och önskemål avseende funktion och tillgänglighet. Parkerna blir därmed allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet. Samtidigt tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden. Städning och skräphantering är prioriterat arbete för att bidra till att stadsdelsområdet upplevs attraktivt och tryggt.

För att alla barn ska kunna nå sin fulla potential arbetar nämndens förskolor med att lägga grunden för ett livslångt lärande och verksamheten anpassas för att utmana barns behov, möjligheter och förmågor. Att öka andelen inskrivna barn är prioriterat, med fokus på de stadsdelar som är mindre socioekonomiskt gynnsamma. Språk och kommunikation är en viktig del för att ge barn förutsättningar att utvecklas och lära. Utifrån en inventering av medarbetarnas kompetensutvecklingsbehov i svenska språket påbörjas kompetensutvecklingsinsatser och under året utvecklas förskolans utbildning utifrån handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt. För att tidigt upptäcka och ge barn i behov rätt stödinsatser förstärks samarbetet med vårdnadshavare, socialtjänst och andra aktörer.

Nämndens verksamheter bidrar till att barn och unga, vuxna samt vuxna med funktionsnedsättning får individuella, kvalitativa, rättssäkra och samordnade insatser. Verksamheterna är jämställda, fria från diskriminering och barnrättsperspektivet är en naturlig del av arbetet. Barn och unga i riskzon upptäcks tidigt och barn och unga i behov av stöd och insatser får rätt insatser. Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla stödet vid befarad, akut och långvarig hemlöshet. Det vråkningsförebyggande arbetet och arbetet med barnfamiljer i osäkra boenden är fortsatt prioriterat.

Barn och unga, vuxna och personer med funktionsnedsättning som utsatts för våld i nära

relation och hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och insatser. För personer med funktionsnedsättning är arbete med att öka delaktighet, självständighet och inflytande prioriterat. Nämnden samarbetar med organisationer och föreningar inom dessa områden för att öka delaktigheten och självbestämmande.

Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som har drabbats hårdast av pandemin. Under 2021 kommer nämnden ha fortsatt fokus på tryggheten för äldre genom att säkerställa hygienisk standard och bedriva ett strukturerat smittskyddsarbete. De äldre får insatser utifrån sina individuella behov, känner trygghet i sitt hem och har inflytande över insatsernas genomförande. Den äldres delaktighet vid upprättande av genomförandeplan ökar inflytandet och säkerställer att omsorgen anpassas efter behovet. Genom samverkan kring den äldres behov förbättras kvaliteten, vilket ökar välbefinnande och självbestämmande.

Demenskompetensen samt kunskapen om geriatriska sjukdomar ska säkerställas genom fortsatt planerad utbildning för medarbetare. Medarbetare med svenska som andra språk möjliggörs ökade språkkunskaper genom språklyftet. Genom fortsatt arbete med metoden Tryggt mottagande ökar den äldres upplevelse av hållbar hemgång från slutenvården.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att stärka invånares individuella förutsättningar för etablering och delaktighet i arbetsliv och samhällsliv och egen försörjning. Kvinnor med svag förankring på arbetsmarknaden samt barnfamiljer är särskilt prioriterade grupper. Utsattheten för barn i familjer med osäkra boendeförhållanden uppmärksammas genom kompensatoriska åtgärder och ett särskilt fokus på barns behov. Nämndens arbete bidrar också till hållbarhetsmålen om minskad ojämlikhet och hållbara

städer och samhällen. Arbetet sker i samverkan med näringsliv och privata entreprenörer.

Nämnden når kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att fortsätta att utveckla arbetet med samhällsvägledning. Särskilt fokus ligger på att utveckla bostadsvägledningen för att invånare ska hitta ett eget boende.

Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få det stöd och skydd som de behöver. Barnets rättigheter ska tillgodoses genom kunskap om barnkonventionen och arbetet med att implementera barnkonventionen, bland annat med hjälp av stadens stödmaterial, kommer därför att fortsätta. Barnperspektivet, barnets perspektiv och barnrättsperspektivet ska analyseras och beaktas på alla nivåer. Kvalitativa och rättssäkra insatser erbjuds och vuxen och barnhandläggning samordnas i aktuella ärenden. Nämnden arbetar enligt stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och polis ska stärkas för att möjliggöra tidiga och förebyggande insatser. Föräldrar och vårdnadshavare erbjuds enskilda stödsamtal och olika former av föräldrastödsprogram såsom;

* ABC som syftar till att stärka relationen mellan föräldrar och barn. Programmet utgår från forskning kring föräldraskap och barns utveckling samt FN:s barnkonvention.

* Komet som är en förkortning för KOMmunikationsMETod. Målet är att lära ut verktyg som leder till mindre bråk och konflikter hemma och i skolan.

* Föräldraskap i Sverige, som består är fem föräldraträffar för vårdnadshavare som har barn mellan 0-18 år, är född i ett annat land, och vill veta mer om att vara förälder i Sverige.

I samverkan med arbetsmarknadsnämnden tillhandahåller nämnden platser för stockholmsjobb och feriejobb. Feriejobbarna ska utifrån behov och önskemål matchas till meningsfulla och utvecklande feriearbeten. Feriejobb till ungdomar med funktionsnedsättning och eller sociala skäl prioriteras särskilt. Arbetet med målgruppen UVAS (unga som varken arbetar eller studerar) intensifieras i samverkan med arbetsmarknads-, utbildnings- och socialnämnden.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,6 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,24 %		Tertial
 Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)			Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,17 %	1,0 %	Tertial
 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	35 st	800 st	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 000 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	35 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning		Tas fram av nämnd	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser		Tas fram av nämnd	Tertial
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	800 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Invånare är etablerade i samhället

Beskrivning

Samhälls- och bostadsvägledning

Nämnden ska erbjuda etableringsinsatser i form av samhällsvägledning i syfte att stärka individens egenmakt och förutsättning för integration och inkludering i samhället. I det arbetet är en aktiv och individanpassad bostadsvägledning särskilt prioriterad och den ska ske i samverkan med berörda nämnder och bolag. Nämnden utvecklar kontinuerligt de egna arbetssätten för att på bästa sätt erbjuda insatser som motsvarar invånarnas behov av stöd och vägledning.

Projekt Kvinnokraft Järva

Nämnden bedriver sedan tidigare samverkansprojektet Kvinnokraft Järva tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet. Projektet syftar till att stärka lågutbildade nyanlända kvinnors möjligheter till etablering. För att säkerställa att lärdomar och arbetsmetoder från projektet implementeras i ordinarie verksamhet har nämnden beviljats fortsatta medel från Länsstyrelsen, inom ramen för förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Digitalisering och regional samverkan

Ett uppdrag av särskild vikt inom samhällsvägledningen är att motverka det digitala utanförskapet. Genom att erbjuda digitalt stöd och vägledning till stadsdelsområdets invånare bidrar nämnden till en ökad delaktighet i samhällslivet. För att ytterligare öka kvaliteten och enhetligheten i samhällsvägledningen ska nämnden utveckla den regionala samverkan med relevanta berörda aktörer i staden, med särskilt fokus på västerort.

Förväntat resultat

- Invånare får ändamålsenlig samhällsvägledning och förses med verktyg som underlättar etableringsprocessen
- Invånare erbjuds individanpassad bostadsvägledning
- Kvinnor med svag förankring på arbetsmarknaden ges stöd för att närma sig arbetslivet

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel nyanlända kvinnor och män får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en (1) månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet.	100 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundet avsluta projektet Kvinnokraft Järva och implementera lärdomar från projektet	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Invånarna är självförsörjande och vägen till arbete är kort

Beskrivning

Män och kvinnor ges möjlighet att bli självförsörjande och bli delaktiga i samhället. Invånarna får på ett enkelt och tillgängligt sätt information, stöd och hjälp i frågor som rör ekonomiskt bistånd. Individuellt utformade insatser och stöd ska hjälpa personer som uppbär ekonomiskt bistånd att snabbt komma ut i egen försörjning och därmed undvika långvarigt behov av bistånd. Utredning, bedömning och insatser ska genomföras med hög rättssäkerhet och grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Evidensbaserade instrument för bedömning används både vid nybesök och vid pågående insatser. Uppföljning av hur personers upplevelse av huruvida deras situation förbättrats utifrån det stöd de fått, systematiseras och utvecklas. Möjlighet att följa sitt ärende i större utsträckning då digitaliseringen utvecklas. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas och arbetet med att erbjuda kompensatoriska åtgärder för att uppmärksamma utsattheten för barn i familjer med osäkra boendeförhållanden utvecklas.

Andelen vuxna och barn med ekonomiskt bistånd ska fortsätta att minska. Samverkan med arbetsmarknadsnämnden och arbetsförmedlingen ska fortsätta att utvecklas i syfte att säkerställa att invånare får relevanta insatser och tidig vägledning till arbete. Metodutveckling, samverkan och mer effektiv användning av insatserna Stockholmsjobb, offentligt skyddad anställning (OSA) samt feriejobb ska göra att vägen till självförsörjning blir kortare. Personer med funktionsnedsättning har ökade möjligheter att komma i arbete genom tät intern samverkan. I samverkan med Jobbtorg Stockholm erbjuds arbetsmarknadsinsatser till personer med ekonomiskt bistånd och som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Pojkar och flickor får möjlighet till arbetslivserfarenhet genom ett första steg in på arbetsmarknaden genom meningsfulla feriejobb på sommar-, höst- eller jullov.

Välfärdsbrott och felaktiga utbetalningar ska motverkas genom ökad kunskap, tätare uppföljningar och rätt information om nämndens insatser och om konsekvensen av bidragsfusk.

Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer

och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Förväntat resultat

- Andelen kvinnor och män som uppbär ekonomiskt bistånd minskar
- Andelen barn i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd minskar
- Kvinnor och män som kommer ut i insats som leder till självförsörjande ökar
- Invånare tar del av nämndens arbetsmarknadsinsatser
- Unga erbjuds kvalitativa feriejobb
- Barns behov beaktas vid beslut som rör barn
- Kvinnor och män upplever att de fått en förbättrad situation av de insatser de fått av socialtjänsten

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbeta uppsökande för att motivera fler ungdomar, vars föräldrar uppbär ekonomiskt bistånd, till arbete och studier.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att utveckla preventiva arbetssätt och insatser för stadsdelsområdets invånare, fortsatta satsningar på det trygghetsskapande arbetet samt åtgärder i stadsmiljön för ökad trygghet, förbättrad renhållning och ekologisk hållbarhet i parker och grönområden. Arbetet sker i nära samverkan med berörda aktörer. Nämnden bidrar också till hållbarhetsmålen om att minska fattigdom och hunger, jämställdhet samt fredliga och inkluderande samhällen. Särskilt bidrar nämnden till dessa mål genom att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre och främja måltidsupplevelsen

samt minska den sociala utsattheten hos invånare i stadsdelsområdet. Samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, öppen fritidsverksamhet och uppsökande arbete sker i syfte att tidigt upptäcka och ge stöd till barn och ungdomar i riskzon.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda förebyggande och främjande insatser i ett tidigt skede för att motverka ohälsa och bidra till jämlika livschanser. Utredning, stöd och insatser ska vara av hög kvalitet och grundade i evidens och beprövad erfarenhet och ha sin utgångspunkt i barnkonventionen. Arbetet med stärkt samverkan kring barn och unga i syfte att hitta gemensamma arbetsätt för det förebyggande arbetet kommer att fortgå. Ett fortsatt stärkt samarbete mellan skola och socialtjänst är prioriterat. Arbetet inriktas i att vara utåtriktad, brett och förebyggande för målgruppen barn i skolan som behöver särskilt stöd.

Brottsförebyggande arbete

Nämnden har tagit fram en lokal handlingsplan för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet, med utgångspunkt i Stockholms stads strategi. Nämnden fortsätter arbetet med allvarssamtal inom 48 timmar för barn och ungdomar som misstänks för brott.

Uppsökande socialt arbete

Fältassistenter arbetar uppsökande och relations- och trygghetsskapande inom stadsdelsområdet och på de arenor där barn och unga vistas. I det uppsökande arbetet samverkar fältassistenter med bland annat ungdomar, vårdnadshavare, skolor, polisen civilsamhället.

Anhörigstöd

Anhörigstöd erbjuds anhöriga till personer med missbruk/beroende, kriminalitet, våldsbejakande extremism samt anhöriga till individer som utsatts för dödligt våld. Nämndens insatser kommer att ges på ett samordnat sätt utifrån stadens reviderade program och i samverkan med andra samhällsaktörer.

Alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT)

Det förebyggande arbetet mot ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) genomförs systematiskt i enlighet med stadens program. Nya arbetsmetoder för att stärka det uppsökande arbetet utvecklas bland annat i samverkan med Framtid Stockholm Järva. Det uppsökande arbetet gentemot unga med spelproblematik utvecklas och metoder för detta implementeras.

Trygghetsarbete

Nämndens trygghetsstrategi är vägledande för förvaltningens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete och fokuserar både på social och situationell prevention.

Nämnden fortsätter att utveckla det trygghetsskapande arbetet inom Järvas samverkansöverenskommelse med polisen. Arbetet utgår från centralt framtagna fokusområden nedbrutet på lokal nivå. En gemensam lägesbild för Järva har varit underlag till lokala prioriteringar och åtgärdsplaner inom områdena nyrekrytering, kriminella konflikter, otillåten påverkan och otrygga brottsutsatta platser. Lägesbilden ska revideras och kommer att presenteras i början av 2021 enligt stadsgemensam mall med prioriterade mål, aktiviteter och

avstämning av arbetet.

Nämnden har under hösten 2020 påbörjat ett arbete med platssamverkan i Tensta centrum. Utgångspunkten är att i enlighet med nämndens trygghetsstrategi arbeta med såväl social prevention som situationell prevention. Tre områden är prioriterade för att öka tryggheten: den öppna drogscenen, den fysiska miljön och platsaktivering. Arbetsgrupper inom respektive område finns och metoder som workshop och orsaksanalys används för att ta fram åtgärdsplaner och prioriterade aktiviteter. Arbetet sker i bred samverkan med olika aktörer, internt och externt. Exempel på stadens medverkande aktörer är trafiknämnden, kulturnämnden, idrottsnämnden, kommunala ordningsvakter och Svenska bostäder. Externa samverkansaktörer är polisen, MTR, Fastpartner, Fastighetsägare Järva, Åke Sundvall AB och civilsamhället. Under 2021 kommer nämnden även att starta upp platssamverkan i Bromsten och Spånga.

Trygghetsinventeringar genomförs kontinuerligt inom stadsdelsområdet tillsammans med polisen och civilsamhället samt andra aktörer i syfte att identifiera otrygga platser. Konkreta insatser och åtgärder genomförs för att öka trygghet, trivsel och bättre överblick i stadsmiljön. Trygghetsinventeringar genomförs specifikt med berörda samverkanspartners inom platssamverkan Tensta centrum som en del i framtagna åtgärdsplaner. Genomförda trygghetsinventeringar kommer att vara vägledande för nämndens ansökningar avseende medel för trygghetsskapande åtgärder.

Den gemensamma stadsmiljön ska vara trygg, välskött och tillgänglig. Parker och grönområden ska utvecklas för att ge invånarna möjligheter till rekreation och livskvalitet och åtgärder för att öka den biologiska mångfalden ska genomföras. Ett stärkt samarbete med berörda aktörer ska säkerställa minskad nedskräpning och förbättrad renhållning i stadsdelsområdet och Järva. Arbetet med att förhindra olovlig trafik på gång- och cykelvägar kommer att fortsätta under året.

Nämnden arbetar för att hitta nya arbetssätt och vidareutveckla nuvarande samarbete utifrån den lokala samverkansöverenskommelsen och trygghetsstrategin tillsammans med lokalpolisområde Järva och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Syftet är att nå ett effektivt samordnat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Detta ska ske exempelvis genom lokala samverkansnav som har startats upp i stadsdelsområdet och som är områdesbaserade och deltagarna utgörs av socialtjänst, kultur/fritid, skola och polis. Naven ska gemensamt jobba med det främjande perspektivet och vid behov samordna gemensamma insatser.

Det lokala brottsförebyggande rådet leds av stadsdelsnämndens ordförande. I rådet deltar ordförande samt viceordförande i stadsdelsnämnden, representanter för de politiska partierna samt polis, räddningstjänst, fastighetsägare och tjänstemän från stadsdelsförvaltningen. Rådet träffas fyra gånger per år och avhandlar frågor av strategisk betydelse för det brottsförebyggande arbetet i stadsdelsnämndsområdet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	72 %	79 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	100 %	-	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	75 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Förebyggande och tidiga insatser skapar trygghet

Beskrivning

Social prevention med förebyggande och främjande arbete är grundläggande för att på sikt öka tryggheten och minska faktiska brott. Detta är ett långsiktigt arbete som kräver kontinuitet och stabilitet med väl förankrade arbetssätt och samverkansformer som sträcker sig över en lång period. Arbetet sker i samverkan med polis, skola och civilsamhälle.

Samverkan och förebyggande insatser för barn och unga

Kollegiala observationer och granskningar ska fortsätta att utvecklas som ett verktyg för att säkerställa att handläggningen håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvaliteten i processerna som skapar värde för invånarna. Under året ska verksamheterna se över egenkontrollprocessen för att säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggör uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Alla barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt ska få det stöd och skydd som de behöver genom socialtjänsten. Det fältförlagda och socialt uppsökande arbetet har fokus på mötesplatser, arenor vid de tidpunkter som barn och unga vistas där. Genom det uppsökande arbetet nås och erbjuds unga med missbruks- och beroendeproblematik stöd och unga får information om och vägledning till relevanta verksamheter. Verksamheterna ska även ha goda kunskaper om våldsbejakande extremism vilket möjliggör för förebyggande arbete, tidiga insatser och förutsättningar att lämna en kriminell livsstil.

I samverkan med socialnämnden och med stöd av kommunstyrelsen och andra myndigheter utvecklar nämnden det uppsökande arbetet mot individer som är, eller på väg att bli radikaliserade samt mot återvändare. Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism stärks även genom en utökad samverkan med civilsamhället. Nämnden arbetar utifrån den lokala handlingsplanen mot våldsbejakande extremism, som revideras årligen.

Genom tätare samverkan och förbättrad uppföljning ska fler barn och unga i riskzon nås. Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola, fritidsverksamhet i det förebyggande sociala arbete ska ske systematiskt för att så tidigt som möjligt upptäcka och kunna ge stöd till barn och ungdomar i riskzon. Inom platsamverkan Tensta centrum är den sociala preventionen inriktad på det uppsökande arbetet i samverkan med bland annat Framtid Stockholm. Ett uppdrag som ligger inom platsamverkan är att professionalisera och stärka civilsamhällets trygghetsarbete där civilsamhället har en viktig roll i det uppsökande arbetet genom bland annat nattvandring. Fler nattvandrande föräldrar som befinner sig på de arenor där ungdomar är skapar trygghet.

Arbetet fortsätter med skolsociala team, på plats på skolorna, för elever från årskurs fyra med hög skolfrånvaro och låg måluppfyllelse. Samverkan sker med elevhälsoteamen på Sundbyskolan, Hjulstaskolan, Enbacksskolan och Spånga grundskola. Nämnden skapar förutsättningar för att genom metoden mentorer i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans stärka det våldsförebyggande arbetet i stadsdelsområdets skolor.

Inom samverkansöverenskommelsen med polisen har samverkansgruppen "Nyrekrytering" fokus på barn i riskzon, förebyggande och främjande insatser samt våldsförebyggande arbete. Ett arbetssätt för samverkan som har utvecklats mellan nämnden, skola och polis är så kallade lokala nav. De lokala naven jobbar gemensamt med ett främjande perspektiv och med samordnade gemensamma insatser, uppmärksamma trender och vid behov lyfta individärenden. I det lokala navet i Tensta uppmärksammades behov av intensifierad samverkan mellan förskolan och socialtjänsten. En arbetsgrupp har tillsatts för att utveckla arbetet.

Unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) ska halveras. Antalet UVAS i stadsdelsområdet är högt, ungefär 900 personer. Samarbetet med arbetsmarknads- och utbildningsnämnden ska utvecklas och intensifieras under året för att komma i kontakt med och motivera den unge till insatser, bland annat genom information till ungdomar som går sista året på gymnasiet och vars föräldrar och vårdnadshavare uppbär försörjningsstöd. Syftet är att i ett tidigt skede öka kunskapen om hur arbetsmarknaden fungerar.

En del av nämndens förebyggande arbete förläggs vid Järva ungdomsmottagning där nämnden tillhandahåller rådgivning i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Region Stockholm. Ungdomsmottagningen ligger centralt i Kista och vänder sig till ungdomar i åldern 13-22 år. På ungdomsmottagningen får ungdomar möjlighet till rådgivning och stöd av bland annat kuratorer. Ungdomsmottagningens uppdrag är att främja en god fysisk och psykisk hälsa, med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter bland unga. Under året kommer arbetet med att få fler pojkar att besöka ungdomsmottagningen att fortgå.

Föräldrarådgivning

Föräldrar ska erbjudas olika former av föräldraskapsstödsprogram, såsom exempelvis ABC och KOMET och enskilda stödsamtal. Arbetet med att utveckla föräldrarådgivning och

föräldrastödsprogram som ger föräldrar stöd i föräldrarollen fortsätter, likaså arbetet med att informera om och motivera till frivilliga insatser genom bland annat att föräldrarådgivarna är tillgängliga för samtal med föräldrar på förskolan. För att fler vårdnadshavare ska få information och tillgång till generellt och individuellt anpassat stöd i föräldrarollen förmedlar förskolan erbjudande om föräldrarådgivning. Under året utvecklas möjligheten att i samverkan med förskolan erbjuda fler föräldrar och vårdnadshavare deltagande i Alla barn i centrum (ABC) kurser.

Hembesöksprogrammet för nyblivna förstagsföräldrar i samverkan med Region Stockholm, STIS (Starkt tidigt stöd i samverkan), fortgår under året. Föräldrarådgivarna finns också tillgängliga på stadsdelens medborgarkontor för att nå föräldrar som behöver stöd eller rådgivning samt för att kunna erbjuda föräldrarna föräldrastödsprogram.

Föräldrarådgivarna och fältassistenter träffar gemensamt ungdomar som har begått ringa brott och deras vårdnadshavare, de så kallade allvarssamtalen/48-timmarssamtalen. Tidigare var det enbart fältassistenter som kallade till och höll i dessa möten, men för att möjliggöra parallellt stöd både till ungdomen och vårdnadshavaren deltar numera även föräldrarådgivarna. Syftet är således att träffa ungdomen och samtidigt kunna erbjuda vårdnadshavaren fortsatt stöd.

Nämnden erbjuder alla kommunala högstadieskolor det nyskapade tvärprofessionella stödet Förebyggande skolteam. Teamen består av skolsociolog, fältassistent och föräldrarådgivare. De erbjuder ett samordnat och riktat stöd till skolorna både på generell på individnivå, och kan vid behov vara en direkt länk till socialtjänstens myndighetsutövande del. Teamen erbjuder stöd både till ungdomen och till föräldrarna. Det förebyggande skolteamet har också möjlighet att motivera ungdomar till att söka feriejobb, för att därefter bli prioriterade till feriejobben. Arbetssättet med förebyggande skolteam syftar till att erbjuda familjen ett samlat förebyggande stöd och att nämndens professioner har ett familjeorienterat förhållningssätt.

Anhörigstöd

Nämnden arbetar utifrån stadens program för stöd till anhöriga 2021-2024. Syftet med programmet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst så att anhöriga har en bra livssituation, har en god psykisk och fysisk hälsa och får likvärdiga insatser oavsett var i staden man bor. Stödet till anhöriga har en preventiv ansats för att förebygga att den anhörige blir fysiskt och psykiskt utsliten och därigenom riskerar att bli sjukskriven. Det ska finnas ett brett utbud av insatser för att tillgodose grupper och individers olika behov.

Utifrån det nya förslaget till reviderat program för stöd till anhöriga 2021-2024 kommer nämnden att utveckla arbetet för att säkerställa att de målgrupper som omfattas av programmet får det stöd de har rätt till. De nya målgrupper som nämnden ska arbeta mot inom ramen för anhörigstödet är barn, anhöriga till personer med koppling till våldsbejakande extremism, anhöriga till personer med en kriminell livsstil, anhöriga till personer som har drabbats av skjutningar och dödligt våld. Sedan tidigare omfattar anhörigstödet målgrupperna anhöriga till personer som är äldre, anhöriga till personer med fysisk eller psykisk sjukdom eller funktionsnedsättning, anhöriga till personer med missbruk eller beroende.

Nämnden undersöker möjlighet att utveckla stöd för unga brottsoffer så att de vågar anmäla brott samt vågar vittna.

Alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT)

Det förebyggande arbetet mot ungas, vuxnas och äldres användning av alkohol, narkotika, doping och tobak (ANDT) genomförs systematiskt i enlighet med stadens program. ANDT-programmet har brutits ned till verksamheterna för konkreta åtgärder och nämndens medarbetare ska ha kännedom om tidiga signaler på risk- eller missbruk och kunna vägleda invånare som efterfrågar stöd till adekvata insatser. Unga med missbruks- och beroendeproblematik nås och erbjuds stöd genom det uppsökande arbetet. Nya arbetsmetoder för att stärka det uppsökande arbetet utvecklas bland annat i samverkan med Framtid Stockholm Järva. Det uppsökande arbetet gentemot unga med spelproblematik utvecklas och metoder för detta implementeras.

Öppna verksamheter för äldre och personer med psykisk ohälsa

Nämnden ska utveckla det förebyggande och uppsökande arbetet mot äldre och personer med psykisk ohälsa. Verksamheterna ska fortsätta att utveckla tillgängliga och preventiva insatser för att erbjuda invånare social gemenskap, meningsfullhet, delaktighet och hälsofrämjande aktiviteter. De preventiva insatserna ska bidra till ökad självständighet, självbestämmande och delaktighet hos de enskilda. Nämnden ska bidra till att behovet av ingripande insatser ska minska. Arbetet med de förebyggande och rehabiliterande insatserna ska i ökad utsträckning genomföras i samverkan med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister.

Nämnden kommer att utveckla arbetet med att ge stöd till enskilda med kognitiv svikt och/eller demens genom ett nystartat pilotprojekt tillsammans med äldreförvaltningen och Bromma geriatrik. Projektet kommer utföras genom att bilda samtalsgrupper om demens för personer som nyligen fått en demensdiagnos.

Genom förebyggande insatser ska nämnden arbeta för att motverka ofrivillig ensamhet och social isolering. Av särskild vikt är att det uppsökande arbetet inriktas på att komma i kontakt med invånare i målgrupperna som är svåra att nå. Nämnden kommer att fortsätta arbeta utifrån projektet Matlyftet på träffpunkterna för äldre. Målgruppen för matlyftet är äldre i ordinärt boende och projektet syftar till att utveckla former för att förbättra måltidsupplevelsen och motverka ofrivillig ensamhet.

Förväntat resultat

- Ökad kunskap hos invånarna om nämndens verksamheter, stöd och insatser
- Förbättrad samverkan med civilsamhälle och bostadsbolag för ökad vuxennärvaro
- Fler barn och unga tar del av vålds- och drogförebyggande insatser
- Färre unga uppger att de utsatts för hot eller våld
- Fler unga tar del av skolsociala team
- Andelen unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) halveras
- Fler invånare tar del av föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram

- Invånare med risk- eller missbruk vägleds till stöd och insatser
- Äldre och personer med psykisk ohälsa i stadsdelsområdet erbjuds sociala och hälsofrämjande aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Preventionsindex mini, indexvärde för nämndens ANDT-förebyggande arbete enligt Preventionsindex mini (PI).	70		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utveckla metoder för det uppsökande och förebyggande arbetet gentemot unga med spelproblematik	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla metoder för det uppsökande och förebyggande arbetet inom ANDT-prevention	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla och implementera ett utbildningsprogram för år att professionalisera och stärka civilsamhällets trygghetsarbete	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Stadsmiljön är trygg, välskött och tillgänglig

Beskrivning

Parker, grönområden och biologisk mångfald

När stadsdelsområdets befolkning växer, ökar nyttjandet av stadens offentliga rum. Under den pågående pandemin har stadsdelsområdets parker och grönområden blivit allt mer betydelsefulla för rekreation och livskvalitet då behovet av utomhusaktiviteter ökat. För att parker och grönområden ska möta allmänhetens behov och önskemål arbetar nämnden kontinuerligt med att utveckla dem. Arbetet med att etablera en temapark i Flysta, Palmésparken, kommer att påbörjas under året. Parkens tema, som tagits fram i en medborgaromröstning, kommer vara "Äventyr". I centrala Spånga kommer en mötes- och lekplats, Alléparken, att anläggas med det framröstade temat "Rörelse". I det övriga arbetet med att utveckla parker och grönområden tas hänsyn till parkernas kulturhistoriska och ekologiska värden samtidigt som det ökade besöksstrycket ställer krav på att nämnden arbetar med utformning och material som är miljömässigt hållbara. Vidare ska möjligheter till att ytterligare tillgänggöra området kring Befästa gård, ett fornminne i Bromsten, för allmän rekreation undersökas.

Under året ska insatser som syftar till att gynna den biologiska mångfalden genomföras. Exempel på detta är anläggandet av ängar med en mångfald av växter, friställande av träd och liknande biotopgynnande insatser. Nämnden ska fortsätta arbetet med tillgänglighetsanpassningar i utemiljön utifrån den tillgänglighetsinventering som tidigare gjorts. I det arbetet är stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vägledande. Arbetet bedrivs i samverkan med nämndens funktionshinderråd.

Nämndens nya parkplan kommer att färdigställas under början av året. Planen ska ange strategier och mål för den ovan nämnda utvecklingen av parker och grönområden. Parkerna

ska skötas och utvecklas så de blir långsiktigt hållbara.

Renhållning och driftåtgärder

För att minska nedskräpning, förbättra renhållningen och snöröjningen ska samarbetet med berörda aktörer, civilsamhälle samt nämnder och bolag inom staden stärkas och intensifieras. Ett särskilt arbete kommer att inledas under året i samverkan med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och fastighetsägare för att förbättra renhållningen och kunskap om källsortering hos invånare på Järva.

Under året kommer en upphandling av en ny markskötselentreprenad att utföras. Denna kommer att säkerställa att erforderliga krav på miljöpåverkan och bullernivåer i stadsmiljön ställs. Nämnden säkerställer genom återkommande uppföljningar att ingångna avtal avseende parkskötsel och renhållning håller god kvalitet.

Platssamverkan Tensta centrum

Det pågående arbetet inom Platssamverkan Tensta centrum i samarbete med berörda nämnder, polis, fastighetsägare, MTR, näringsidkare och civilsamhälle kommer att intensifieras under året. Det definierade området är Tenstagången med tunnelbaneuppgångarna, Tenstaplan, Gullingeparken, Taxingeplan, parkeringshuset och gallerian. Arbetet fokuseras inom tre målområden: fysisk miljö, öppen drogscen och platsaktivering. För att skapa länknings mellan olika områden kommer även Pilparken att inkluderas särskilt inom området platsaktivering. En samordnad programverksamhet kommer att tas fram för 2021/2022 inom arbetet med platsaktivering. Arbetet inom den öppna drogscenen utgår från en gemensam orsaksanalys med åtgärdsplan.

Situationell prevention

I arbetet med att förbättra den fysiska miljön är trygghetsinventeringar ett viktigt underlag. För att få en så bred bild som möjligt kopplat till den fysiska miljön kommer målgruppsanpassade trygghetsinventeringar såväl fysiskt och digitalt att genomföras i första hand riktade till barn och unga, personer med funktionsnedsättningar och äldre. Trygghetsinventeringar ska genomföras kontinuerligt i syfte att identifiera otrygga platser och miljöer. Som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och tillsammans med berörda aktörer, nämnder och bolag genomförs trygghetsskapande åtgärder kontinuerligt under året. Särskilt prioriterade platser, utöver Tensta centrum, är Spånga centrum, Bromsten och Hjulsta. Exempel på åtgärder som genomförs löpande är belysningsåtgärder och beskärningar av buskage. På de platser där polisiära åtaganden inte räcker till ska nämnden genom satsningar på en bättre stadsmiljö öka tryggheten för de människor som bor, arbetar och vistas där. Detta ska ske genom att nämnden medverkar till fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror.

Den olovliga trafiken på gång- och cykelvägar är ett stort trygghetsproblem i stadsdelsområdet och på Järvafältet. För att förhindra denna typ av olovlig trafik fortgår implementeringen av ett säkert, behörighetsstyrt och effektivt digitalt låssystem i stadsdelsområdets befintliga bommar. Projektet sker i samverkan med Rinkeby-Kista

stadsdelsnämnd, fastighetsägare i Järva, lokalpolis, räddningstjänst och trafiknämnden.

Samverkan och beredskap

Under året kommer samarbetet mellan stadens mobila ordningsvakter och lokalpolisen att fortsätta. Förvaltningen fortsätter även att utveckla det interna arbetet med att öka medvetenheten och höja beredskapen inför oväntade händelser. Nämnden ska samverka med andra nämnder för att stärka beredskapen och förmågan att hantera kriser.

Förväntat resultat

- Grönområden, parker och gångstråk som nämnden ansvarar för är trygga, välskötta och tillgängliga
- Insatser i den fysiska miljön skapar ökad trygghet
- Samverkan med berörda aktörer i Järva kring trygghetsarbetet stärks
- Tillgänglighet till och i bostadsnära natur ökar möjlighet till rörelse och rekreation
- Platssamverkan Tensta centrum skapar delaktighet och engagemang för att utveckla platsen och bidrar till ökad tillit
- Den öppna droghandeln minskar
- Tensta centrum är en attraktiv plats med många besökare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fastställa ny parkplan.	2021-01-01	2021-04-01
Fortsätta implementeringen av ett digitalt låssystem i befintliga bommar samt utforma ett program för trafik hinder	2021-01-01	2021-12-31
Genomföra insatser för att stärka den biologiska mångfalden	2021-01-01	2021-12-31
Genomföra målgruppsanpassade trygghetsinventeringar fysiskt och digitalt	2021-01-01	2021-12-31
Påbörja anläggandet av mötes- och lekplatsen Alléparken	2021-01-01	2021-12-31
Påbörja anläggandet av temalekplatsen i Palmésparken.	2020-01-01	2021-12-31
Upprätthålla arbetssätt för att förebygga narkotikaförekomst på förskolegårdar i samverkan med berörda fackförvaltningar, bolag och polisen.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att säkerställa en likvärdig förskola av hög kvalitet som är stimulerande, trygg, lärorik och full av möjligheter. Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag och nämndens verksamheter fortsätter att arbeta för en ökad inskrivningsgrad och ett stärkt språkutvecklande arbetssätt. Barn i behov av särskilt stöd ska, med tidigt förebyggande arbete, få sina behov tillgodosedda för att nå sin fulla potential. Nämndens arbete bidrar också till målen ingen fattigdom, ingen hunger, hållbara städer samt fredliga och inkluderande samhällen. Arbetet sker i samverkan med andra förvaltningar inom staden.

För att bidra till att alla barn når sin fulla potential arbetar nämndens förskolor med att lägga grunden för ett livslångt lärande. Utifrån uppdraget ska förskolans organisation och systematiska kvalitetsarbete säkerställa en likvärdig förskola av hög kvalitet som är stimulerande, trygg, lärorik och full av möjligheter. Förskolan arbetar med att säkerställa läroplanens uppdrag och att förskolläraren planerar och leder undervisningen i varje barngrupp tillsammans med arbetslaget. Utbildningen anpassas för att stärka barns lärande och tillgodoser deras behov.

Arbetet fortsätter utifrån förskolans handlingsplan för språkutvecklande insatser 2020-2022. Handlingsplanen inkluderar kompetensutveckling för pedagoger inom flerspråkighet, svenska språket och litteracitet samt en handledning i språkutvecklande arbetssätt.

Nämndens förskolor ska bidra till att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn oavsett bakgrund, möjlighet och förutsättning att utvecklas och lära. Förskolornas egna analyser visar på fortsatt behov av kompetensutveckling inom området jämställdhet. Förskolan fortsätter

utveckla kunskapen om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Förskolans arbete med språk och pedagogiska miljöer stärks utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Ökat samarbete med socialtjänsten i syfte att tidigt identifiera barn som riskerar att fara illa eller växer upp under otrygga förhållanden. I samverkan med socialtjänsten fortlöper arbetet stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS).

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag och nämndens verksamheter fortsätter arbeta för en ökad inskrivningsgrad, med fokus på socioekonomiskt utsatta områden. Öppna förskolans och introduktionsförskolans arbete riktas mot språk samt förebyggande insatser gällande generell föräldrastöd i samverkan med socialtjänsten. Verksamheten är en viktig del för att öka andelen inskrivna barn i förskolan. Från januari 2021 omorganiseras verksamheten för att tillhöra avdelningens Stöd- och administrationsenhet med samma uppdrag.

Förskolan fortsätter samarbetet med skolan i syfte att stärka barn i det livslånga lärandet och underlätta övergången mellan förskola och skola. Under året sker implementering av den reviderade lokala handlingsplanen för övergångar mellan förskola skola.

Förskolan vidareutvecklar, delvis genom digitala arbetsformer, arbetet med vårdnadshavares delaktighet i barnets lärande och utveckling genom ett förtroendefullt samarbete med hemmet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	88 %	88 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,6	3,6	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Förskolans utbildning är språkutvecklande

Beskrivning

Språkutveckling

Språk och kommunikation är en viktig del för att ge barn förutsättningar att utvecklas och lära. Inom nämndens förskolor talas ett sjuttiofem olika språk bland barn och pedagoger. Utifrån en inventering av medarbetarnas kompetensutvecklingsbehov i svenska språket påbörjas kompetensutvecklingsinsatser. Arbetet startar upp under våren i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Under året utvecklas förskolans utbildning utifrån handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt. Utbildningar genomförs inom flerspråkighet och tecken som alternativ kompletterande kommunikation (TAKK) introduceras på samtliga avdelningar. Handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt utgör grunden för förskolornas arbete med språk och kommunikation. Barn med annat modersmål än svenska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Vidare utvecklar förskolan en systematik i dokumentationen av barns språkutveckling. I syfte att öka likvärdigheten deltar nämndens förskolor i ett stadsdelsövergripande språknätverk.

Introduktionsförskolan och öppna förskolan informerar vårdnadshavare om flerspråkighet och barns generella språkutveckling samt erbjuder språkutvecklande aktiviteter och pedagogiska miljöer för besökande barn och vårdnadshavare.

Nationella minoriteter

I syfte att stärka förskolans utbildning gällande nationella minoriteter ökas förskolans kompetens inom området. Fokus ligger på de minoritetsspråk där Stockholms stad är förvaltningsområde, finska, meänkieli och samiska. Med stöd av biblioteken ges förskolan tillgång till ett utbildningsmaterial gällande nationella minoriteter för att använda i förskolans undervisning.

Förväntat resultat

- Barns språk och kommunikation utvecklas
- Samtliga förskolors utbildning utgår ifrån handlingsplanen för språkutvecklande arbetssätt
- Öppna förskolan utvecklar arbetet med språkutvecklande aktiviteter för barn och vårdnadshavare

Nämndmål:

Varje barn utvecklar förmågor och kunskaper i en likvärdig förskola av hög kvalitet

Beskrivning

Kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet inom förskolan utvecklas och synliggör förskolans planering och uppföljning utifrån de nationella målen i läroplanen. Förskolan fortsätter arbetet med att synliggöra lärande och utveckling i barns lärloggar. Under året tas underlag fram för arbete med utvecklingssamtal och planering och bedömning i skolplattformen.

Barn i behov av särskilt stöd

Förskolans stödteam ger alla förskolor tillgång till specialpedagogisk och psykologisk kompetens. Arbetet utgår ifrån tillämpad forskning och evidensbaserade metoder. Genom stärkt tidigt förebyggande arbete tillgodoses barn i behov av särskilt stöd så att de kan nå sin fulla potential. Vid barnhälsomöten följs insatser upp för att säkerställa att barn fått stöd i utveckling och lärande. Under året undersöks möjligheten att med stöd av specialpedagogiska myndigheten utveckla tillgängliga lärmiljöer för samtliga barn.

Hållbar utveckling

Utifrån förskolans läroplan, barnkonvention samt i linje med agenda 2030 har förskolorna påbörjat ett treårigt gemensamt tema kring hållbar utveckling. Under första året fokuserar förskolan på hälsa, välbefinnande och hållbar tid. Under år två och tre fokuseras på jämställdhet respektive hållbar framtid. Utifrån frågeställningen ”Vad kan barns lekfulla möte med natur och omgivning bli?”, utformas en lekfull undervisning utifrån barns intresse och behov.

Förebyggande arbete

Förskolan samverkar med socialtjänsten i det förebyggande arbetet. För att fler vårdnadshavare ska få tillgång till generell och individuellt anpassat stöd i föräldrarollen förmedlar förskolan erbjudande om föräldrarådgivning. Under året utvecklas möjligheten att i samverkan med socialtjänsten erbjuda Alla barn i centrum (ABC) kurser.

Förväntat resultat

- Undervisningen är förskollärlädd på samtliga avdelningar
- Systematiskt kvalitetsarbete synliggör barns progression utifrån de nationella målen i läroplanen
- Samtliga förskolor arbetar utifrån det gemensamma temat hållbar utveckling
- Barnhälsomöten visar på att barn fått stöd i utveckling och lärande

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan fortsätter arbetet utifrån handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare. Arbetet med prioriterade områden systematiseras i ordinarie arbetsmiljöarbete.	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolan implementerar reviderad lokal handlingsplan för övergångar mellan förskola och skola.	2021-01-01	2021-12-31
Förskolan utvecklar system för uppföljning av oregelbunden närvaro i förskolan	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Nämndens arbete bidrar till hållbarhetsmålen i Agenda 2030 om att minska fattigdom och hunger, en god utbildning för alla, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt hållbara städer och samhällen. Barn, unga och vuxna samt personer med funktionsnedsättning får individuella, kvalitativa, rättssäkra och samordnade insatser. Verksamheterna ska vara jämställda, fria från diskriminering och barnrättsperspektivet ska vara implementerat som en naturlig del av arbetet.

Nämnden når kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att erbjuda en modern, rättssäker och evidensbaserad socialtjänst som kan möta det aktuella behovet av sociala insatser. Barn, unga och vuxna ska vara trygga och nöjda med sina insatser, få ett gott bemötande i samtliga av nämndens verksamheter och ha möjlighet att påverka utformningen av stöd och insatser. Nämnden har ett särskilt fokus på tidiga insatser.

Fokusområden

Under året kommer följande områden vara i fokus: (i) våld i nära relationer och våldsprevention, (ii) placerade ungdomar, (iii) barn och unga i riskzon, (iii) målgruppen barn 0-12 år, (iv) uppsökande arbete i syfte att fler ungdomar tar del av sociala insatsgruppen (SIG), (v) orosanmälningar, (vi) öka möjligheten att behålla sitt kontrakt inom Bostad först, (vii) arbete, praktik och sysselsättning för personer med fysisk och psykisk

funktionsnedsättning, (viii) hälsa och välbefinnande inom funktionshinderområdet och (viii) digitalisering och välfärdsteknik. Samverkan och samarbete ska utvecklas med relevanta aktörer i syfte att bättre motsvara behoven av socialtjänst.

Projekt

Särskilda satsningar under året kommer ske inom ramen för två projekt. Det första projektet rör intensifierade utredningar i hemmiljö kring målgruppen barn 0-12 år. Projektet kommer genomföras i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och syftar till att hitta nya arbetssätt som ger barn rätt stöd i rätt tid och motverka att barn återaktualiseras inom socialtjänsten. Det andra projektet riktar sig mot målgruppen personer med psykiska funktionsnedsättningar i åldern 18-30 år. Projektet syftar till att utveckla nämndens sysselsättningsverksamhet för att få ut fler unga med psykisk funktionsnedsättning i arbete.

Barn i behov av särskilt stöd (BUS)

Nämnden har fastställt en lokal överenskommelse där bland annat förvaltningen, regionen och utbildningsförvaltningen samverkar. Den lokala överenskommelsen utgår från den överenskommelse som kommuner i Stockholms län har slutit med Region Stockholm och som omfattar barn under 18 år i behov av särskilt stöd (BUS) från förskolan, skolan eller socialtjänsten samt från hälso- och sjukvården. Respektive huvudman ansvarar för att förmedla och förankra information och uppdrag från styrgruppen i den egna verksamheten. Nämnden ska under året tillsammans med utbildningsnämnden undersöka möjligheten att starta upp en särskild undervisningsgrupp för elever som har svårigheter att tillgodogöra sig utbildningen i ordinarie skolmiljö.

Barn och unga

Arbetet med Mentorerna i våldsprevention- MVP i samverkan med stadsdelsområdets kommunala grundskolor och ungdomsverksamhet fortsätter. Järva ungdomsmottagning fortsätter att erbjuda stöd och insatser till ungdomar i området och prioriterar särskilt att nå ut till fler yngre pojkar i stadsdelsområdet, som är underrepresenterade som besökare på ungdomsmottagningen.

Under hösten 2020 påbörjades en inventering (i samverkan med Uppdrag psykisk hälsa Stockholms län) gällande de barn och unga som blivit föremål för anmälan, utredningar och insatser. Framtagen data från förhandsbedömningar och utredningar kommer, efter analys, utgöra grunden för nämndens fortsatta verksamhetsutveckling rörande barn och unga.

Nämnden har beviljats lokala utvecklingsmedel för projektet *Den placerade Ungdomen och Nätverket*. Projektet syftar till att genom att involvera den placerade ungdomens nätverk och ge ett omfattande stöd till föräldrarna förväntas flera ungdomar kunna flytta hem till sitt eget nätverk efter avslutad vård.

Barn och unga i riskzon upptäcks tidigt och barn och unga i behov av stöd och insatser får rätt insatser i rätt tid. Inom 48 timmar från det att det kommit socialtjänsten tillkänna hålls allvarssamtal tillsammans med unga som för första gången begått brott, eller misstänks ha begått brott, samt ungdomens vårdnadshavare. Planering pågår för att även polis på sikt ska delta i dessa samtal.

Andelen barn och unga som återvänder till socialtjänsten inom ett år är fortsatt en utmaning.

Projektet "Intensifierade utredningar i hemmiljö" är ett fyraårigt projekt som startade 2020 och som finansieras av sociala investeringsfonden. Projektet vänder sig till ärenden med barn 0-12 som återkommit för utredning och drivs i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Syftet är att hitta nya arbetssätt som ger barn rätt stöd i rätt tid och motverka att barn återaktualiseras inom socialtjänsten.

Sedan hösten 2019 är en socialsekreterare placerad i polishuset i Rinkeby med uppdraget att utveckla samverkan mellan socialtjänsten och polisen gällande unga i riskzon och unga kriminella. Utifrån rådande styrdokument för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet är båda verksamheternas prioritering att samverka i syfte att stoppa det dödliga våldet och rädda liv. Det gäller dels individer där det finns en akut hotbild eller som riskerar att utsätta andra för allvarligt våld, dels att stoppa nyrekryteringen. Målsättningen är att genom samlokalisering effektivisera samverkan och ta fram förslag på nya arbetssätt.

För att öka och vidmakthålla kunskapen om orosanmälningar och socialtjänstens arbete med barn och unga håller nämnden i informationsmöten löpande om skyldigheten för personal inom verksamheter för barn och unga att göra orosanmälan. Under året ska en satsning genomföras för att via samverkan höja kunskapen om hur anmälningar ska utformas inom polismyndigheten. Detta görs för att socialtjänsten i ett tidigt skede ska kunna identifiera barn och unga för att ge stöd och skydd.

Nämndens lokala handlingsplan, som har upprättats i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022, ska fortsatt implementeras. Syftet är att färre barn och unga ska begå brott och att stödinsatser vid behov ska tillsättas snabbt under pågående utredning. En nära dialog, sammanhållen handläggning och likartat arbete är viktiga faktorer i samverkan.

Hemlöshet

Bostad först är en boendemodell som vänder sig till långvarigt hemlösa personer med komplexa stödbehov och/eller samsjuklighet till följd av psykisk ohälsa och missbruk. Utgångspunkten är att man först får ett tryggt boende sedan får personen det stöd som behövs för att boendet ska fungera. Genom att nämnden erbjuder ökad uppföljning och stödinsatser ska personer som beviljats insatsen få möjligheter till att behålla sitt kontrakt.

Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden är prioriterade och det vräkningsförebyggande arbetet fortsätter i samverkan med andra aktörer. För barn som bor i osäkra boendeförhållanden ges vid behov kompensatoriska insatser.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nämnden arbetar i enlighet med Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning för att uppnå målet Stockholm som är tillgängligt för alla, där personer med funktionsnedsättning är fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	50 %	Tas fram av nämnd	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	Tertial
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	85 %	Fastställs t1	Tertial
 Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	93 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	97 %	öka	År
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	84 %	80 %	År
 Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %		Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	75 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	79 %	År
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	30 %	Fastställs 2021	År
 Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)		Fastställs 2021	År
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	90 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	75 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	40	Tas fram av nämnd	År
 Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	160 st	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Bostadsförmedlingen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31
 Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30
 Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningssystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31
 Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Barn och unga har goda förutsättningar att göra fria livsval

Beskrivning

Barn och unga ska ges förutsättningar att göra fria livsval genom rättssäkra insatser av god kvalitet. Socialtjänstens stöd och insatser ska vara samordnade, familjeorienterade och vid behov ske i samhandling med andra aktörer. Detta innebär att arbetet ska bedrivas utifrån helhetssyn/brukarperspektiv och stor vikt ska läggas vid både intern och extern samverkan för att bemöta invånarnas behov. Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Barnens delaktighet, såsom det beskrivs i barnkonventionen och i stadens program för barnets rättigheter och inflytande, säkerställs bland annat genom metoden Signs of Safety där barn och vårdnadshavare görs delaktiga i utredning, planering och uppföljning. Projektet Intensifierad utredning i hemmiljö stärker barn och vårdnadshavares delaktighet. Samverkan mellan BoU och familjeresursen ska stärkas så att barn och ungdomars behov tillgodoses på hemmaplan.

Arbetet utifrån den lokala handlingsplanen som har upprättats i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet 2019-2022, fortsätter. Arbetet med att nå fler yngre till sociala insatsgruppen (SIG) fortgår och tillsammans med polisen fortlöper samverkan och metodarbetet bland annat genom att en socialsekreterare är placerad på polishuset i Rinkeby. Samverkan med polisen ökar genom utveckling av gemensamma arbetssätt och metoder.

Samverkan mellan socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamheter samt polis fortsätter med fokus på tidiga insatser och förebyggande arbete för att nå flera barn och familjer i riskzon. Det interna arbetet kommer fortgå med att se över och utveckla arbetssättet kring målgruppen ”Unga i riskzon”. Med unga i riskzon menas alla barn och unga som har någon form av eget beteende som riskerar att utvecklas och i värsta fall leda till långvariga och kostsamma insatser från samhället. Under året fortsätter Trefas-samverkan kring personer som riskerar att utsättas eller utsätta andra för dödligt våld med polis och kriminalvård och där biträdande enhetschef från barn- och ungdomsenheten deltar. Inom 48 timmar från det att det kommit socialtjänsten tillkänna hålls allvarssamtal med unga lagöverträdare som för första gången begått brott, eller misstänks ha begått brott, vårdnadshavare och fältassistent.

Användningen av "samordnad individuell plan" (SIP) ska öka och uppföljningen av samverkan förbättras. Barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem samt ges möjlighet att delta i upprättande och genomförandet av SIP. Arbetet med "Samverkan kring barn i behov av särskilt stöd" (BUS) fortskrider och samhandling med skola prioriteras. För barn i behov av intensiva stödinsatser har socialtjänsten en mer samordnande roll och arbetar tvärprofessionellt för att ge flexibla insatser.

Nämnden fortsätter arbetet med att utveckla utredning och uppföljning av familjehem och jourhem. God hälsa och en obruten skolgång är viktiga framgångsfaktorer för att placerade barn klarar målen i kärnämnen i grundskolan. Arbetet med att implementera SAMS-modellen, "Samverkan för obruten skolgång för placerade barn", fortsätter under året eftersom Corona-pandemin har bidragit till att implementeringen dragit ut på tiden. Skolsatsning i familjehemsvård, Skolfam, syftar till att förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en positiv framtid genom att fokusera på goda utbildningsresultat. När alla vuxna runt det placerade barnet strävar åt samma håll ökar förutsättningarna för att det ska gå bra i skolan.

Barn och unga som utsatts för våld eller har upplevt våld i nära relation upptäcks och erbjuds stöd och insatser. Nämnden fortsätter att utveckla arbetet med att upptäcka och hantera hedersrelaterat våld och förtryck. Inom öppenvården för barn och unga prioriteras tidiga behandlingsinsatser till våldsutsatta barn med inriktning på våldsproblematik, barns säkerhet och föräldraskap.

Där det finns förutsättningar för barn att bo kvar i hemmet, är det enligt forskning bättre att insatser ges på hemmaplan. För att undvika att barn och unga placeras utanför hemmet ska utveckling av fler lösningar på hemmaplan prioriteras där det är möjligt, exempelvis genom förbättrat arbete med säkerhetsplaneringar i enlighet med metoden Signs of safety samt mobilisering av barnets privata nätverk. Fler barn och unga ska ta del av insatsen behandlingsfamilj som alternativ till institutionsvård.

Förväntat resultat

- Socialtjänstens stöd och insatser ska vara samordnade och familjeorienterade och vid behov ske i samhandling med andra aktörer
- Ungdomar mellan 12-18 år med kriminell livsstil tar del av insatsen sociala insatsgruppen (SIG)
- Barn och unga som har utsatts för våld eller har upplevt våld och hedersrelaterat våld får stöd och insatser
- Barn och unga är delaktiga vid utredningar och får återkoppling

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Skapa gemensamma arbetssätt för att stärka den interna samverkan mellan BoU och familjeresursen, för att barn och ungdomars behov ska kunna tillgodoses.	2021-01-01	2021-12-31
Ta fram gemensamma arbetssätt och en tydlig process i handläggningen av SIG-ärenden.	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utreda hur samarbetet med Framtid Stockholm, Öppenvården Spånga-Tensta samt Rinkeby-Kista SDF kan utvecklas och komplettera varandra för att erbjuda invånarna fler behandlingsmetoder och arbetssätt.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet som präglas av självbestämmande och trygghet

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska bidra till att barn, unga och vuxna personer med funktionsnedsättning får individuella, kvalitativa, likvärdiga och samordnade insatser. Personer med funktionsnedsättning ska, oavsett funktionsförmåga och utifrån sina förutsättningar, uppleva delaktighet i socialtjänstens handläggning, insatser och åtgärder och kunna tillgodogöra sig stöd från socialtjänsten. Målet är att personer med funktionsnedsättning ska vara delaktiga i samhället och leva ett självständigt liv. Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet. Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 ska användas som underlag i planering och utveckling av verksamheterna.

Barnperspektiv

Socialtjänsten ska fortsätta att uppmärksamma barns situation inom verksamhetsområdet och säkerställa barns delaktighet i handläggningen utifrån barnkonventionens intentioner. Stadens program för barnets rättigheter och inflytande 2018-2022 ska vara vägledande i det fortsatta arbetet med att stärka barnets rättigheter i beslut och åtgärder. Nämndens verksamheter ska ge ett anpassat stöd till barn med funktionsnedsättning för att de ska kunna uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Barn ska ges möjlighet att delta i upprättandet och genomförandet av samordnad individuell plan.

Arbete och praktik för personer med funktionsnedsättning

Nämnden ska fortsätta att utveckla verksamheterna inom funktionshinderområdet för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att komma i arbete eller praktik på den ordinarie arbetsmarknaden. Den yngre målgruppen är fortsatt prioriterad.

Hälsa och välbefinnande

Verksamheterna inom funktionshinderområdet ska fortsätta att utveckla arbetet kring hälsa och välbefinnande för målgruppen. Lösningar för hälsofrämjande och meningsfulla aktiviteter ska utformas individuellt med ett fokus på nutrition, kost och fysisk aktivitet.

Samverkan

Nämndens verksamheter ska identifiera ytterligare former för samverkan med organisationer och föreningar som företräder målgruppen. Samverkan ska bidra till en ökad kvalitet i verksamheterna inom funktionshinderområdet. Arbetet med att utveckla kollegial observation som metod för att följa upp arbetssätt och kvalitet i utförandet av insatserna ska fortsätta. Kollegiala granskningar ska fortsätta att utvecklas som ett verktyg för att säkerställa att män och kvinnor behandlas lika och att handläggningen håller en hög kvalitet.

Våld i nära relationer

Nämnden arbetar utifrån stadens program om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Nämnden fortsätter verka för att höja kunskapen om våld i nära relationer hos nämndens medarbetare i syfte att ge tidigt och anpassat stöd och skydd till berörda stadsdelsinvånare. Medarbetare inom funktionshinderområdet ska ha särskild kunskap om funktionshindrades utsatthet för våld i nära relationer med fokus på kvinnors utsatthet.

Digitalisering och välfärdsteknik

Nämndens verksamheter ska utveckla användandet av välfärdsteknik och digitala lösningar för att öka den enskildes delaktighet och självständighet. Personer med funktionsnedsättning ska ges stöd i användandet av digital teknik utifrån individuella förutsättningar och behov.

Förväntat resultat

- Invånare med behov av stöd och insatser är delaktiga i utformandet av insatser
- Barn ges ett anpassat stöd för att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem
- Personer med funktionsnedsättning som utsätts för våld i nära relation får tidigt och anpassat stöd och skydd
- Invånare med funktionsnedsättning ges ett ökat stöd för att få arbete på den ordinarie arbetsmarknaden

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Samverka med förskoleavdelningen kring språkutveckling hos barn med intellektuella funktionsnedsättningar	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Vuxna i behov av stöd och insatser möter en rättssäker socialtjänst av god kvalitet

Beskrivning

Myndighetsutövningen och öppenvården för vuxna bidrar till att vuxna i behov av stöd får individuella, kvalitativa, rättssäkra och samordnade insatser. Samverkan kring vuxna med behov av ett samordnat stöd från hälso- och sjukvård och socialtjänst ska säkerställas genom samordnad individuell plan. Samverkan kring vuxna med psykisk sjukdom och missbruk ska stärkas. Nämnden ska fortsätta att utveckla de egna arbetssätten med utgångspunkt i lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LUS).

Arbetet med att säkerställa ett barnrättsperspektiv inom alla verksamheter ska fortgå. I enlighet med barnkonvention ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder som berör barn. I de fall en förälder eller vårdnadshavare är aktuell hos socialtjänsten ska barnrättsperspektivet säkerställas och insatser mellan vuxen- och barnhandläggning samordnas. I enlighet med stadens program om barnets rättigheter ska barnkonsekvensanalyser göras i vuxenärenden där barn berörs i samband med utredning.

Kollegial granskning och egenkontroll ska fortsätta att vidareutvecklas som verktyg för att säkerställa att handläggning samt stöd insatser håller en hög kvalitet och är rättssäkra. Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvalitén i det dagliga arbetet, processer och insatser och säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning

Nämnden ska genom tydlig och tillgänglig kommunikation säkerställa att fler invånare har kännedom om möjligheten att få stöd och hjälp inom frågor som rör budget- och skuldrådgivning samt konsumentvägledning. Faktorer som skapar ett större behov av en välfungerande budget- och skuldrådgivning är en ökande skuldsättning i samhället och pandemins påverkan på hushållens ekonomi. Därför ska nämnden under året genomföra en genomlysning av arbetssätt och organisation inom budget- och skuldrådgivningen för att säkerställa bästa möjliga kvalitet i det stöd som ges nämndens invånare. Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd i tid.

Sociala insatsgrupper (SIG)

Unga vuxna i åldern 19 - 29 år och som vill lämna en kriminell livsstil får stöd och hjälp av sociala insatsgruppen och kontakt med en lots. Genom samordning med stadens avhopparverksamhet stärks möjligheten att få stöd. Arbetet med att vidareutveckla arbetssätt för att förebygga kriminalitet och förhindra gängkriminalitet fortsätter. Inom nämnden rör det exempelvis stärkt samarbete mellan fältassistenter och SIG. Externt sker det via samverkan med bland annat polisen, Jobbtorg Stockholm, socialnämnden och utbildningsnämnden. Genom Trefas-samverkan utvecklas arbetsmetoder för att möta personer på Järva som befinner sig i kriminella konflikter i syfte att med gemensamma arbetssätt nå dessa personer utifrån respektive verksamheter.

Våld i nära relationer (VINR)

Arbetet utgår från stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Utvecklingen av arbetet mot våld i nära relationer fortsätter bland annat genom att utbilda och ge verktyg för medarbetare att upptäcka och ge stöd till personer som utsätts för våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Relationsvåldscentrum Väst (RVC) erbjuder biståndsbedömda och icke- biståndsbedömda insatser för våldsutsatta och våldsutövare samt ger stöd i rättsprocessen. Under året ska nämnden tillsammans med socialnämnden och berörda stadsdelsnämnder i västerort undersöka hur RVC Väst kan utveckla arbetssätt för erbjuda stöd till barn när någon av föräldrarna, våldsutövaren eller den

våldsutsatta får eget stöd hos RVC. Arbetet med att nå fler våldsutsatta fortgår, med särskilt fokus på män, eftersom verksamheten hittills haft svårt att nå denna målgrupp. Även arbetet med att nå fler våldsutövare fortsätter. Under året kommer nämnden följa upp vuxnas upplevelse av erbjudna insatser och dess effekt för att löpande förbättra verksamheten. Arbetet med att tillgodose behovet av genomgångsbostäder för våldsutsatta som tvingas flytta, ska utvecklas tillsammans med SHIS bostäder.

Missbruk

Män och kvinnor får stöd och insatser för att komma ifrån sitt missbruk i enlighet med den individuellt utformade plan som upprättats. Handläggningen är rättssäker och insatserna evidensbaserade. Samordning och samverkan av insatser omfattar även personer med komplexa vårdbehov där missbruket är en del. Personer som får insatser är delaktiga, nöjda och upplever att de klarar mer själva. Utredningar och uppföljning av insatser genomförs systematiskt med hjälp av metoden ASI (Addiction Severity Index) där klienten själv skattar sitt missbruksproblem och sitt behov av stöd och hjälp, samt med stöd av UBÅT (utvärderingsmanual för individuella insatser). Rätt insats ger mer varaktiga resultat. Arbetet med att utveckla behandling inom öppenvården för vuxna fortsätter, exempelvis genom att behandlingskedjan för gruppbehandlingen och den enskilda behandlingen vidareutvecklas. Anhörigstödet utvecklas till att omfatta anhöriga till kriminella, VBE (våldsbejakande extremism) och dödligt våld, utöver anhöriga till missbrukare eller med beroende. Det uppsökande arbetet i samverkan med regionen fortsätter vid utskrivning från slutenvård. Socialtjänsten initierar och samverkar till att samordnade individuella planer, SIP, upprättas. Även det förebyggande arbetet mot spelmissbruk fortsätter att utvecklas i samverkan med regionen. Boendestödet i försöks- och träningslägenheter utvecklas i syfte att fler lägenheter ska övergå från insats till eget kontrakt. Personer som riskerar att bli vräkt från sin bostad får stöd och hjälp för att kunna bo kvar. Barnets bästa uppmärksammas och är integrerade i vuxenutredningar.

Hemlöshet

Nämndens vräkningsförebyggande insatser bidrar till att personer inte blir vräkt genom att informera, stödja och motivera vuxna till att söka bostad på egen hand samt samverka med andra aktörer för att hitta hållbara boendelösningar. Barnfamiljer i osäkra boenden ska prioriteras i det förebyggande arbetet tillsammans med exempelvis hyresvärdar för att förhindra vräkning. Stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden ska vidareutvecklas, exempelvis genom individinriktat stöd och generella åtgärder såsom boskola och information/vägledning samt samverkan med SHIS. Barnets bästa ska beaktas vid beslut. Äldre, med eller utan missbruk, som riskerar eller lever i hemlöshet ska uppmärksammas och arbetet utvecklas genom samverkan med social- och äldrenämnden samt internt. Samverkan med hyresvärdar i stadsdelsområdet ska fortsätta att utvecklas. Långsiktiga alternativ till placeringar på akutboenden ska prioriteras och trösklarna sänkas för att få en fast bostad.

Socialpsykiatri

Verksamheterna inom socialpsykiatrin ska fortsätta att utvecklas för att skapa en ökad delaktighet, inkludering och social gemenskap för personer med psykisk ohälsa och psykiska

funktionsnedsättningar. Ett prioriterat område är att utveckla arbetssätten kring vägledning till de öppna och biståndsbedömda sysselsättningsinsatser som staden erbjuder samt att utveckla sysselsättningsverksamheten för målgruppen. Då unga personer med psykisk funktionsnedsättning är en särskilt utsatt grupp med svag förankring på arbetsmarknaden ska ett särskilt fokus läggas på den yngre målgruppen. Samverkan ska ske med berörda aktörer så som Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Alfa och samordningsförbundet Finsam så att den enskilde får ett samlat stöd utifrån en helhetssyn. Målsättningen är att främja återhämtningsprocessen genom att stärka den enskildes engagemang och vilja till förändring.

Nämnden ska fortsatt arbeta för att utveckla samarbetet med organisationer inom området psykisk ohälsa. Kvalitetsutveckling ska ske genom en fortsatt utveckling av metoden kollegial observation inom socialpsykiatri i syfte att kontinuerligt följa upp arbetssätten, likvärdigheten och kvaliteten inom verksamheterna. Målsättningen är att den enskilde ska uppleva att insatserna leder till en förbättrad situation.

Nämnden ska fortsätta arbetet med kompetensutveckling för medarbetare inom socialpsykiatri. Handläggare inom myndighetsutövningen ska ha en god kompetens kring LSS-diagnoser för att säkerställa att personer med psykiska funktionsnedsättningar får rätt insatser och stöd. Nämnden ska fortsätta att utbilda medarbetare inom socialpsykiatri kring hur socialtjänsten kan ge stöd till personer som lider av samlarsyndrom.

Förväntat resultat

- Antalet samordnade individuella planer ökar
- Invånare som utsätts eller utövar våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och insatser utifrån sitt behov
- Fler invånare tar del av insatsen social insatsgrupp (SIG)
- Fler öppna insatser som bidrar till att motverka ohälsa och ensamhet eller social utsatthet
- Personer med psykisk funktionsnedsättning vägleds till återhämtningsfrämjande sysselsättningsinsatser
- Nämndens insatser leder till en förbättrad situation för den enskilde
- Brukare får insatser i tid vid utskrivning från slutenvård
- Antalet barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden minskar
- Inga barnfamiljer vräks
- Invånare som är i behov av budget- och skuldrådgivning får stöd.
- Barnfamiljer som söker budget- och skuldrådgivning får stöd inom en vecka.
- Informationen om budget-, skuld- och konsumentrådgivning är tydlig och tillgänglig
- Barnets bästa beaktas vid beslut där barn berörs
- Fler insatser riktade för anhöriga
- Socialtjänstens stöd och insatser ska vara samordnade och familjeorienterade och vid behov ske i samhandling med andra aktörer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal barnfamiljer som flyttar från tillfälligt boende till boende med eget kontrakt	40 st		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra en genomlysning av arbetssätt och organisation inom budget- och skuldrådgivning	2021-01-01	2021-12-31
Tillsammans med nämnderna Rinkeby-Kista, Bromma och Hässelby-Vällingby utveckla arbetssätt för att kunna erbjuda stöd till barn vars föräldrar har kontakt med RVC	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla nämndens arbete med att få ut fler unga med psykisk funktionsnedsättning i arbete eller studier inom ramen för det lokala utvecklingsprojektet Djärva initiativ	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att tillhandhålla en individcentrerad och sammanhållen vård och omsorg, säkerställer en rättssäker och likställig handläggning samt att främja en god måltidsmiljö och motverka undernäring hos äldre. Nämnden säkerställer en jämställd äldreomsorg, vilket innebär att män och kvinnor ska få tillgång till likvärdiga insatser. Nämndens arbete bidrar också till målen hållbara städer och samhällen samt fredliga och inkluderande samhällen. Särskilt bidrar nämnden till dessa mål genom att medverka till utvecklingen av olika boendeformer för äldre samt genom att säkerställa kompetens kring särskilt sårbara grupperns risker för våldsutsatthet.

Äldreomsorgen är det verksamhetsområde som har drabbats hårdast av pandemin. Under 2021 kommer nämnden ha fortsatt fokus på tryggheten för äldre genom att säkerställa hygienisk standard genom basala hygienrutiner och ett strukturerat smittskyddsarbete.

Nämnden verkar för att uppnå målet om en äldrevänlig stad. Äldrevänlig stad innebär att Stockholm ska vara en tillgänglig, inkluderande och miljö som främjar ett aktivt liv för samtliga äldre. Nämnden verkar exempelvis för att bostäder ska vara anpassade efter äldres behov, att säkerställa att det finns tydlig information om utbudet av samhällsstöd och service samt att utveckla de förebyggande insatserna för äldre.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att skapa förutsättningar för att äldre ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv samt får insatser av hög kvalitet. I syfte att förbättra förutsättningar för att äldre ska vara nöjda och trygga med sin äldreomsorg verkar

nämnden för att skapa delaktighet för de äldre i utformningen av sina insatser.

Under året kommer följande områden vara i fokus inom nämndens äldreomsorg: (i) basala hygienrutiner och ett strukturerat smittskyddsarbete (ii) kompetensutveckling bland chefer och medarbetare, (iii) utveckling av arbetet kring målgruppen demens, (iv) främjandet av goda måltider och motverkande av undernäring hos äldre, (v) utveckling av arbetet kring digitalisering/ välfärdsteknik, (vi) utveckling av samverkan. När det gäller samverkan har nämnden ett särskilt fokus på att utveckla samarbetet med regionen för att säkerställa en sammanhållen hälso- och sjukvård för de äldre. Nämnden ska även verka för att ytterligare förbättra den goda personalkontinuitet som råder inom hemtjänsten.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	87 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	63 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digital natttillsyn i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel digitala inköp i hemtjänsten	5 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	86 %	86 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	78 %	År
 Andel smarta lås i hemtjänsten	0 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	84 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	95 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	86 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	8	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet		
 Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- sjukvårds organisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhängigtöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
 Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldre har en tillvaro som präglas av god kvalitet, trygghet och självbestämmande

Beskrivning

Kvalitet, självständighet och rättssäkerhet

Äldreomsorgen ska möjliggöra en hög livskvalitet för den enskilde och äldre ska vara trygga med sina insatser. Äldre i stadsdelsområdet ska kunna leva sina liv med självbestämmande, respekt och värdighet. Biståndsbedömningen inom äldreomsorgen ska vara likställig, jämlik och rättssäker. Vid biståndsbedömning till äldreboende ska särskild hänsyn tas till hög ålder, oro och ensamhet.

För att säkerställa att äldre har möjlighet att påverka hur insatser utförs ska arbetet med ramtid fortsätta att utvecklas. Ramtid innebär att biståndshandläggaren beskriver behovet i beställningen till utföraren medan den äldre tillsammans med utföraren är delaktiga i planeringen av insatsen utifrån dagsaktuella behov och önskemål.

Pandemi

Äldreomsorgen har stått inför stora utmaningar under hanteringen av Covid-19. Nämndens verksamheter kommer ha fortsatt fokus på att anpassa verksamheterna, arbeta utifrån de rådande förutsättningarna och bedriva ett systematiskt smittskyddsarbete. Som ett led i detta arbete utvecklas hygienombudsuppdragen i syfte att säkerställa hög kvalitet och kompetens inom ramen för basala hygienrutiner och smittskyddsarbete.

Kompetensutveckling

Kompetens hos chefer och medarbetare inom äldreomsorgen ska utvecklas.

Kompetensutvecklingen ska särskilt fokusera på att förbättra kunskaperna om demens, språk och basala hygienrutiner.

Demens

Under året kommer det pågående utvecklingsarbetet kring demens att intensifieras. Syftet med utvecklingsarbetet är att säkerställa att personer med demens får sina behov tillgodosedda och ges stöd av hög kvalitet. Kunskapen om demens ska öka och andra kompetenser inom nämndens verksamheter ska involveras i utvecklingsarbetet. Nämnden ska fortsatt arbeta med att Stjärnmärka samt Silviacertifiera verksamheterna. Stjärnmärkt är en

utbildningsmodell som är framtagen av Svenskt Demenscentrum. Silviacertifiering innebär att all personal på enheten blir utbildade i demensvård.

Måltidssituationen

Mat och måltidssituationen är i fortsatt fokus inom äldreomsorgen. Maten ska vara god och näringsrik och måltidssituationen ska upplevas som en trevlig stund på dagen. Den äldre ska ha möjlighet att påverka vad som serveras.

Digitalisering/ välfärdsteknik

Arbetet med välfärdsteknik och digitalisering ska utvecklas både i syfte att på ett bättre sätt tillgodose de äldres behov samt för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig organisation. Nämndens verksamheter är drivande i utvecklingen av digitala hjälpmedel i vården och omsorgen. Nämnden ska skapa förutsättningar för äldre att använda digital teknik genom att införa digital fixartjänst. Digital fixartjänst innebär ett stöd till de äldre i ordinärt boende att komma igång med och använda digital teknik.

Nämnden ska även verka för att digitala lås, digitala inköp och digital nattillsyn ska införas i hemtjänsten i syfte att säkerställa en effektiv organisation som möjliggör för medarbetare att lägga fokus på den nära omsorgen.

Samverkan

Genom intern och extern samverkan säkerställer nämnden att de äldre får sina behov tillgodosedda. Äldre i behov av stöd från flera huvudmän erbjuds ett samordnat stöd och en sammanhållen hälso- och sjukvård. Nämndens verksamheter säkerställer en god samverkan med regionens sjukvårdsinsatser.

Genom regional samverkan med övriga stadsdelsnämnder i västerort ska nämnden fortsätta att utveckla arbetssättet Tryggt mottagande. Tryggt mottagande är ett individanpassat stöd i hemmet vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Förväntat resultat

- Äldre är delaktiga i utformandet av sina insatser
- Äldre är trygga inom nämndens verksamheter
- Smittspridning sker inte inom nämndens äldreomsorg
- Äldre är nöjda med mat- och måltidssituationen
- Äldre ges stöd i användandet av digital teknik
- Äldre har en sammanhållen hälso- och sjukvård

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Införa digital fixartjänst	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bidrar till målet genom att arbeta för goda förutsättningar för de som bor och verkar i stadsdelsområdet. Detta genom att utveckla samarbetet med lokala företagareföreningar, fastighetsägare, näringsidkare, civilsamhälle och andra aktörer i stadsdelsområdet. I samband med stadsplanering identifierar nämnden i ett tidigt skede framtida behov av förskolor, bostäder med särskild service och boende för äldre.

Stadens miljöprogram utgör grunden för arbetet med att minska miljöpåverkan. Genom energieffektiviseringar, miljöanpassade transporter, minskad användning av kemikalier, och avfallsminimering bidrar nämnden till en god livsmiljö. Nämnden arbetar med att öka verksamheternas andel av ekologisk mat.

Fritidsverksamheten ska präglas av delaktighet och medskapande där alla, oavsett förutsättningar och bakgrund, känner sig välkomna. Barn och unga har ett varierat och innehållsrikt fritidsutbud under hela året.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att skapa förutsättningar för näringslivet i stadsdelsområdet att bedriva verksamhet och växa. Samverkan är centralt för en hållbar utveckling av det lokala näringslivet. Nämndens arbete bidrar också till målet om hållbara städer samt fredliga och inkluderande samhällen genom ett närvarande och aktivt näringsliv.

Det övergripande målet för Spånga-Tensta stadsdelsnämnds näringslivsarbete är att med givna förutsättningar aktivt bidra till stadens samlade ambition att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat år 2025 och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.

Näringslivet spelar en betydande roll i den lokala stadsdelsutvecklingen. Företagsamma invånare som startar nya eller utvecklar befintliga företag leder i förlängningen till skatteintäkter för att finansiera stadens välfärdsåtagande. Företagande ger individer möjlighet till egenmakt och försörjning samt bidrar till en levande och trygg stad för alla som bor, lever och verkar där.

Näringslivsperspektivet och insikten om företagets betydelse ska vara en naturlig del i

stadsdelsförvaltningens arbete. De medarbetare som på olika sätt kommer i kontakt med områdets företagare i sitt uppdrag ska ha en tillmötesgående och problemlösande inställning till företagens etablering och utveckling.

Den lokala handlingsplanen för näringslivsarbetet i Spånga-Tensta har stadens näringslivspolicy som tydlig plattform och utgår från de lokala förutsättningarna för företagande. Handlingsplanen sträcker sig till år 2022.

Nämndmål:

Det är attraktivt och tryggt för företag att verka och växa i stadsdelsområdet

Beskrivning

Nämnden arbetar långsiktigt och strategiskt med att utveckla och stärka stadsdelsområdets näringslivsarbete i enlighet med stadens näringslivspolicy. En lokal handlingsplan för näringslivsarbetet i Spånga-Tensta 2021-2022 anger mål och prioriterade aktiviteter för det lokala arbetet. Arbetet sker i nära samverkan med företagarföreningarna i stadsdelsområdet och med Stockholm Business Region (SBR). Inom ramen för näringslivsrådet samverkar nämnden med företrädare för det lokala näringslivet. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog med, och uppföljning av, de näringsidkare som bedriver verksamhet på entreprenad.

Nämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Stockholm Business Region AB stärka förutsättningarna för arbetsplatser och företagande i Järva.

Förväntat resultat

- Företag upplever att stadsdelsområdet är tryggt att verka i
- Ökad samverkan med näringslivet
- Fler företag etablerar sig och stannar kvar i stadsdelsområdet
- Lokala näringsidkare upplever stadsdelsområdet som företagsvänligt och att samarbetet med stadsdelsförvaltningen är gott

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stockholms stads näringslivspolicy samt lokal handlingsplan för Spånga-Tenstas näringslivsarbete för åren 2020-2022 implementeras.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom en långsiktig och strategisk samhälls- och lokalplanering som utgår från tidigt identifierade behov i nämndens verksamheter.

Nämnden fortsätter att medverka till att fler bostäder för personer med funktionsnedsättning tillskapas genom att bevaka behov och delta i socialnämndens arbete med boendeplan för bostäder med särskild service. Arbetet sker i samverkan med berörda nämnder, bolag samt representanter för näringslivet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	1	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål:

Invånarna har tillgång till god samhällsservice och deras behov uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

Beskrivning

Fram till år 2025 planerar nämnden för att fyra nya förskolor i Tensta, Spånga och Bromstensstaden färdigställs. Nämnden planerar även för renovering av två förskolor i Tensta och Hjulsta. Nämnden har även flera pågående nyproduktionsprojekt för att tillskapa nya bostäder med särskild service för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning.

Nämnden gör årliga boendeplaner för bostäder med särskild service och äldres boende tillsammans med övriga stadsdelsnämnder inom region västerort och konkretiserar övriga behov av lokaler på kort och lång sikt i lokalförsörjningsstrategin. I arbetet med nyproduktion av bostäder för personer med funktionsnedsättning används stadens funktionsprogram för LSS och SoL bostäder samt program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Verksamheternas behov redovisas i lokalförsörjningsplanen. Nämnden deltar i SAMS-arbetet och samverkan med berörda facknämnder.

Under året kommer nämnden fortsätta att driva arbetet för en samlokalisering av

medborgarkontor och Tensta bibliotek i Tensta centrum. En samlokalisering bedöms ge synergieffekter som kan leda till att utveckla respektive verksamhet då verksamheterna i hög utsträckning delar målgrupper och kan bistå varandra i närstående ärenden. Samlokaliseringen bedöms även bidra till en ökad trygghet i Tensta centrum då fler av kommunens medarbetare finns på plats i samma lokal. De nya lokalerna för medborgarkontor och bibliotek planeras vara färdigställda sommaren 2022.

Arbetet med att etablera stadsdelsförvaltningen i centrala Tensta kommer att fortsätta under året.

Nämndens verksamheter arbetar enligt den implementerade lokalförsörjningsprocessen i syfte att säkerställa en effektiv hantering av lokalfrågor. Under året ska ett särskilt fokus ligga på att klargöra gränsdragningar mellan olika funktioner inom förvaltningen samt att utveckla egenkontroller för att säkerställa kostnadseffektiviteten i lokalfrågor.

Förväntat resultat

- Analyser av det framtida behovet av förskoleplatser är träffsäkra och leder till att barnomsorgsgarantin kan hållas
- Nämnden medverkar till att fler grupp- och servicebostäder planeras
- Nämnden har god kännedom om stadsutvecklingen på kort och lång sikt och har en god samverkan med berörda facknämnder och bolag

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Driva processen rörande samlokalisering av medborgarkontor och bibliotek i centrala Tensta tillsammans med kulturförvaltningen	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att möjliggöra för fler miljöanpassade transporter i stadsdelsområdet och att ställa krav på hållbarhet i upphandlingar. Utsläppen av växthusgaser minskar genom klimatsmarta resor.

Nämndens medarbetare uppmuntras att använda klimatsmarta transportmedel genom att

tjänstecyklar erbjuds. Onödiga transporter minskas genom en förenklad och effektiviserad fordonsanvändning i nämndens verksamheter.

Nämndmål:

Nämndens verksamheter har effektiva och hållbara transporter.

Beskrivning

Stadsdelsområdets gång- och cykelvägar är väl underhållna och tillgängliga för alla. Nämnden arbetar utifrån stadens policy för klimatsmarta resor och transporter. Verksamheterna genomför sina resor och transporter på ett hållbart sätt såsom genom att gå, cykla eller åka kollektivt. Nämnden kommer i samband med upphandlingar att ställa krav på miljövänliga transporter.

Nämnden ska under planperioden tillämpa en ny metod om digitala körjournaler. Syftet är att förenkla och effektivisera nyttjandet av fordon inom verksamheterna och i förlängningen minska onödiga transporter.

Förväntat resultat

- Ökad andel av miljöanpassade transporter i stadsdelsområdet
- Medarbetarna går, cyklar eller reser kollektivt i möjligaste mån när de reser i tjänsten

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra informationsinsatser om sparsam och miljöanpassad körning för medarbetare som använder bil i tjänst.	2020-01-01	2021-08-31
Informera om stadens nya Rese- och miljöpolicy	2021-01-01	2021-12-31
Inventera antal elfordon och laddplatser i förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31
Inventera antalet körda kilometer med egen bil där milersättning utbetalas	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att verka för god hälsa och välbefinnande hos barn och unga inom stadsdelen. Genom att präglas av ett främjande synsätt där positiva förväntningar på barn och unga som aktiva, engagerade och skapande individer kan nämnden erbjuda aktiviteter som främjar delaktighet, god fysisk och psykisk hälsa samt stödjer ungas identitetsutveckling och framtidstro. Unga med funktionsnedsättning, flickor, nyanlända och hbtq-personer är särskilt prioriterade grupper. Nämndens arbete bidrar också till målet fredliga och inkluderande samhällen genom att skapa förutsättningar för ett levande föreningsliv i stadsdelsområdet. Arbetet sker i samverkan med andra förvaltningen inom staden samt även i samverkan med civilsamhälle och näringsliv.

Nämnden ger stöd och vägledning till det lokala föreningslivet genom föreningsamordning. Tydliga och transparenta processer kring föreningsbidrag bidrar till ett brett och levande föreningsliv som ger ett mervärde för stadsdelsområdet. Nämnden säkerställer genom kontroll och återredovisning att föreningsbidragen används till rätt ändamål.

Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Under året har stadens kulturstrategiska program remitterats och beslut planeras att fattas under våren 2021. Programmet utgår från två perspektiv; *lika möjligheter för alla att ta del av och skapa kultur samt ett kreativt och attraktivt Stockholm*. I programmet beskrivs olika strategier för att kunna uppnå de båda perspektiven. Programmet är förankrat i det arbete som förvaltningen planerar att genomföra under året. I samverkan med biblioteken kommer det att erbjudas högläsning, författarmöten och bokcirklar digitalt. Vidare utforskas möjligheten att utveckla tillgången till digital kultur för att även erbjuda musikföreställningar, teater eller dylikt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	67 %	67 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	75 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	76 %	76 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	65 %	65 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Barn och unga har tillgängliga, meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter.

Beskrivning

Fritidsgårdar och parklekar

Den 1 februari 2021 övergår delar av nämndens fritidsgårdar till Rädda Barnen på entreprenad. Under året utformas samverkansformer mellan entreprenören och nämndens kvarvarande fritids- och kulturverksamhet.

Fritidsgårdar och parklekar anpassar och utvecklar en verksamhet som är meningsfull, attraktiv och trygg för dagens barn och unga. Under året fortsätter arbetet med att utveckla och erbjuda mobil- och digitalverksamhet. Verksamheterna präglas av ett främjande synsätt där positiva förväntningar på barn och unga som aktiva, engagerade och skapande individer finns. Nämndens fritidsverksamheter erbjuder aktiviteter som främjar delaktighet, god fysisk och psykisk hälsa samt stödjer ungas identitetsutveckling och framtidstro. Parklekarna har fokus på pedagogiska och lekfulla miljöer samt verkar för samarbete med barn och ungdomsverksamhet som vill bedriva kompletterande verksamhet som är öppen för alla barn.

Jämställdhet och tillgänglighet

I linje med agenda 2030 och FN:s barnkonvention utvecklar fritidsverksamheterna arbetet för hållbar utveckling med att systematisera verksamheternas arbete med jämställdhet och tillgänglighet. Det är prioriterat att nå de grupper som idag inte nås av annan fritidsverksamhet såsom unga med funktionsnedsättning, flickor, nyanlända och hbtq-personer. Verksamheten erbjuder specifikt riktad fritidsverksamhet till ungdomar med funktionsnedsättning vissa kvällar i veckan. Under året utvecklas arbetssätt för att nå nya yngre målgrupper.

Samverkan

Nämndens parklekar och fritidsgårdar utvecklar samverkan med vårdnadshavare i syfte att skapa delaktighet i barn och ungas fritid med fokus på de prioriterade målgrupperna. Samverkan med socialtjänsten utvecklas i syfte att nå fler vårdnadshavare och erbjuda generell och individuellt stöd i föräldrarollen. Möjligheten att i samverkan med socialtjänsten erbjuda Alla barn i centrum (ABC) kurser för vårdnadshavare i parklekens lokaler undersöks under året. Även samverkan med fältassistenter utvecklas under året.

Under året fortsätter arbetet med kompetenshöjande insatser inom det förebyggande arbetet mot ungas användning av alkohol, narkotika, doping och tobak. Fritidsgårdarna ökar samverkan både internt och externt i syfte att utveckla och effektivisera verksamheten som erbjuds. I samverkan med civilsamhällets aktörer fortsätter arbetet för att erbjuda studiehjälp på fritidsgårdar.

Kultur

För att vidga ungdomars kulturbegrepp erbjuder nämndens verksamheter, i samverkan med kulturförvaltningen, civilsamhället och andra aktörer, ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Barn får tillgång till professionell kultur i form av teater, muséer och andra utställningar bland annat genom stadens kultursatsning Kulan som erbjuder rabatterade kulturupplevelser. Kulturutbudet ska främja olika kulturer inkluderat de nationella minoriteterna. Under året kommer möjligheten att bredda utbudet av digital kultur att undersökas.

Tech Tensta, näringsliv, arbete, praktik och studier

TechTensta är en fysisk mötesplats och en digital skaparverkstad med syftet att höja den digitala kompetensen bland unga i Järva. Verksamheten har varit ett populärt inslag och ett bra komplement till nämndens fritidsgårdsverksamhet. Under året förankras verksamheten i ordinarie fritidsverksamhet för målgruppen 13-18 år, med placering i Blå Huset. Verksamheten ska möjliggöra att en mobil techverksamhet utvecklas, som kan bedriva arbete på fritidsgårdar. Dessutom ska möjligheten till ett utökat samarbetet med stadsdelsområdets kommunala grund- och gymnasieskolor undersökas. Även samarbetet med näringslivet ska utvecklas under året för att möta både verksamhetens målgrupp men också näringslivets behov där så är möjligt. Pågående mentorsprogram riktat till äldre tonåringar fortlöper. För att långsiktigt kunna erbjuda programmet behöver formerna för detta ses över. Vidare ska ett förberedande arbete genomföras för att etablera ett samarbete med arbetsmarknadsnämndens verksamheter som riktar sig till unga och unga vuxna. Samverkan kan handla om att utveckla erbjudande kring arbete, praktik och studier. Här kan det lokala näringslivets behov av kompetens tillgodoses samt möjligheter till lokala matchningsevent och praktikplatser erbjudas.

Nämnden fortsätter att arbeta och utveckla arbetssätt för att öka att andelen barn från underrepresenterade grupper deltar i kolloverksamhet.

Förväntat resultat

- Ökad andel flickor i fritidsverksamheterna
- Fler fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, flickor och hbtq-personer
- Öka den mobila och digitala verksamheten inom kultur och fritid
- Tech Tenstas verksamhet tillgängliggörs för fler unga
- Ökat antal barn som deltar i sommarkolloverksamhet

Nämndmål:

Nämnden stödjer och tillvaratar engagemanget hos civilsamhället**Beskrivning**

Nämndens stöd till civilsamhället ska präglas av tydlighet och tillgänglighet och ske i samverkan med relevanta samhällsaktörer och berörda facknämnder. I syfte att tillvarata det engagemang som finns inom stadsdelsområdet samverkar nämnden med, och ger stöd till, civilsamhället vilket bidrar till en stärkt delaktighet hos invånarna.

Publika evenemang

Nämnden fortsätter arbetet att utveckla former för att kunna stödja aktörer från civilsamhället till att driva ett antal publika evenemang såsom Järvaveckan, nationaldagsfirandet och Prideveckan. Med stor sannolikhet kommer arbetet under 2021 att präglas av anpassningar utifrån den pågående pandemin.

Föreningsliv

Genom föreningsbidrag skapar nämnden goda förutsättningar för ett brett och levande föreningsliv i stadsdelsområdet. Nämndens processer kring föreningsbidrag ska präglas av transparens och tydlighet. Information om hur ansökningsprocessen går till, och vad som krävs av ansökande föreningar, ska tillgängliggöras föreningslivet i god tid innan sista ansökningsdatum. Nämndens processer kring kontroll, återredovisning och återkrav säkerställer att föreningsstöd enbart utbetalas till föreningar med väl grundade demokratiska värderingar som bedriver verksamhet som skapar ett mervärde för stadsdelsområdet. Utöver föreningsbidragen erbjuder nämnden ett dedikerat föreningsstöd till stadsdelsområdets föreningsliv via föreningssamordningen på Medborgarkontoret. Via föreningssamordningen kan det lokala föreningslivet få stöd och vägledning kring ansökningsprocesser, både inom staden samt andra myndigheter avseende de legala och formella krav som gäller. Därutöver erbjuder föreningssamordningen lokala forum för samverkan och erfarenhetsutbyte.

Medborgarkontoret ska genom föreningssamordningen fortsätta att utvecklas som en naturlig kontaktyta mellan förvaltning och civilsamhälle.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är ett samarbete mellan kommuner eller landsting och en ideell verksamhet. Idéburna organisationer har ofta en stark förankring och ett stort förtroende bland invånarna och kan därmed öka möjligheten att nå olika grupper med olika behov.

Stadsdelsnämnden har samverkansöverenskommelser med fyra idéburna organisationer; Grannstöd Spånga-Tensta, Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta, Spånga Blåband förening och Verdandi. Under nästa år planerar nämnden att skapa ytterligare några samverkansöverenskommelser med lokala idéburna organisationer.

Trygghet

Civilsamhället är en naturlig samverkanspart inom det trygghetsskapande arbetet där civilsamhällets engagemang är av största betydelse. Exempelvis inom arbetet med Platssamverkan Tensta centrum bidrar civilsamhällets olika verksamheter till att nå målet om ökad trygghet.

Förväntat resultat

- Information om föreningsstöd är lättillgänglig genom medborgarkontoret
- Föreningsbidragsprocessen är tydlig och transparent med återkommande uppföljning och kvalitetskontroll

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att arbeta för en minskad energiförbrukning i förvaltningens lokaler, att ta tillvara resurser genom att samla in avfall och minska mängden plaster och farliga kemikalier i nämndens verksamheter. Nämnden bidrar vidare till målen genom att stärka den biologiska mångfalden i parker och grönområden samt att förbättra vattenkvaliteten i stadsdelsområdets vattendrag. Genom att säkerställa att upphandlade leverantörer uppfyller avtalade miljökrav bidrar nämnden till att driva såväl egna som leverantörers verksamheter i en hållbar riktning.

Nämndens arbete bidrar också till målen om hållbara städer och samhällen samt genomförande och partnerskap genom ett hållbarhetsfokus i samhällsplaneringen samt samverkan med berörda aktörer och bolag.

Nämnden bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom implementeringen av stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 i den lokalt antagna miljöhandlingsplanen. Handlingsplanen anger mål, aktiviteter och vägledning för genomförande för nämndens verksamheter. Vidare ska nämnden bidra till att målen nås genom att i möjligaste mån välja ekologiska och vegetariska alternativ vid livsmedelsbeställningar samt att bidra till ett bättre resursutnyttjande av inventarier genom återbruk.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	80 %	80 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	60 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,7 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31
 Miljö- och hälsoskydds-nämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är hållbara med låg miljö- och klimatpåverkan

Beskrivning

Miljöhandlingsplan

Nämndens bidrag till en hållbar livsmiljö sker inom flera områden. Energiförbrukningen i förvaltningens lokaler ska minska. Mängden avfall från verksamheterna blir lägre genom att

verksamheterna ökar insamlingen av förpackningar och fler verksamheter sorterar ut sitt matavfall för biologisk behandling. Arbetet med att öka källsorteringen och matavfallsinsamlingen inom nämndens verksamheter fortsätter under året och fritidsverksamheterna är särskilt prioriterade. Mängden engångsartiklar av plast minskar i verksamheterna. Vid beställning av livsmedel och färdiga måltider väljs i möjligaste mån ekologiska och vegetariska alternativ.

Nämndens verksamheter följer Stockholms stads kemikalieplan och förskolorna genomför som planerat åtgärder enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola. Chemsoft används av förskola och fritidsverksamhet i syfte att minska mängden farliga kemikalier i verksamheterna. Nämnden har implementerat stadens miljöprogram 2020-2023 och handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 i den antagna lokala miljöhandlingsplanen. Tillämpning av den lokala miljöhandlingsplanen i berörda verksamheter kommer ske kontinuerligt under planperioden.

Miljöhandlingsplanen har reviderats i samband med verksamhetsplanen för 2021. Justeringar har genomförts på aktivitetslistorna inom målområdena för Ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040, En fossilfri organisation 2030, Ett klimatanpassad Stockholm, Ett resurssmart Stockholm samt Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem.

Biologisk mångfald

Nämnden samverkar med berörda bolag och nämnder för att anpassa verksamhetslokaler och parkmark till nya klimatförutsättningar. Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förstärks. Nämnden deltar i miljöförvaltningens särskilda åtgärdsprogram (SÅP) för biologisk mångfald under planperioden. Möjligheten till att utöka stadsdelsområdets ängs- och slåtterytor ska utredas. Genom att förändra skötseltypen på delar av stadsdelsområdets gräsmarker kan den biologiska mångfalden främjas. En del gräsytor kan släppas upp till långgräs och andra ytor till ängsmarker för att gynna pollinatörer. Nämnden ska även prioritera mångfunktionella ytor när anläggning och investering sker i parkmark.

Vattenkvalitet

Nämnden arbetar vidare med att förbättra vattenkvaliteten och miljötillståndet i Bällstaån. Arbetet sker dels genom projekten Tenstadalens dagsvattenpark och projekt Tenstadalen inom den särskilda satsningen Ett grönare Stockholm. Nämnden deltar även i Bällstaågruppens lokala åtgärdsprogram, som leds av miljöförvaltningen tillsammans med berörda förvaltningar och kommuner med anknytning till Bällstaån.

Byggvarubedömning (BVB)

Vid nämndens egna initierade ny- och ombyggnationer ska byggvarubedömning (BVB) användas. BVB kommer även tillämpas i berörda upphandlingar och avtal under planperioden. Därutöver ska en särskild granskning säkerställa att nämndens upphandlade entreprenörer uppfyller avtalade miljökrav. Vid om- och nybyggnationer undersöks möjligheten till kostnadseffektiva lösningar för produktion av solenergi, för att bidra till

stadens klimatmål och minska stadens totala kostnad för energi.

Återbruk

I samband med införskaffning eller avveckling av inventarier så ska möjligheten till återbruk via Stocket alltid undersökas. Genom att granska och dokumentera samtliga val av produkter kan användandet av miljöfarliga ämnen minskas i den fysiska miljön. En ökad transparens om vilka ämnen som byggs in är en förutsättning för att skapa ett långsiktigt och hållbart byggande i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

- Effektivare energianvändning i nämndens lokaler
- Minskad förekomst av farliga kemikalier i nämndens verksamheter
- Ökad källsortering och matavfallssortering i nämndens verksamheter

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera verktyget Hantera livs i verksamheterna	2021-01-01	2021-04-30
Inventera och planera för minskad energianvändning i nämndens lokaler	2021-01-01	2021-12-31
Nämndens verksamheter arbetar för att användningen av plast och engångsartiklar fasas ut så långt som möjligt	2021-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en långsiktigt hållbar ekonomi med ett tydligt fokus på kostnadseffektivitet och kvalitet. Nämndens verksamheter ska sträva efter att ha en effektiv användning av resurser och kontinuerligt se över processer och organisation för att de ska bidra till att uppnå målen om en hög kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Nämnden har en god prognossäkerhet och en budget i balans vid årets slut. De administrativa funktionerna ger kärnverksamheterna förutsättningar för att uppnå uppsatta mål och följer upp och analyserar verksamhet och ekonomi för att ge underlag för beslut som leder till en ökad effektivitet och kvalitet.

Nämnden är en attraktiv och ansvarstagande arbetsgivare som möjliggör och tillvaratar medarbetarnas kunskaper och erfarenheter för att utveckla och effektivisera verksamheterna. Ledarskapet är närvarande och präglas av ett öppet och tillitsfullt förhållningssätt för att nämnden ska kunna erbjuda invånarna verksamheter som tillgodoser dagens och framtidens behov.

Nämnden bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete som syftar till att uppmärksamma och förebygga risker och skapa förutsättningar för en hållbar och inkluderande arbetsmiljö där medarbetare utvecklas och trivs. Nämnden arbetar aktivt för att förebygga alla former av diskriminering och kränkande särbehandling. Medarbetarna har trygga förutsättningar att bedriva sitt arbete och nämnden har tydliga och kända rutiner för hur hot, våld och otillåten påverkan ska motverkas och hanteras.

Nämndens inköp ska främja kostnadseffektivitet, miljö och klimat samt social hållbarhet. Insatser för att öka användningen av de digitala verktygen för inköp kommer att genomföras.

En effektiv lokalanvändning bidrar till goda förutsättningar för nämndens verksamheter samt till en budget i balans. En översyn av processerna för lokalförsörjning ska bidra till en ökad effektivitet och skapa förutsättningar för samlokalisering av verksamheter. Nämnden fortsätter arbetet med tillskapandet av ett förvaltningshus i Tensta centrum.

Ett ökat användande av välfärdsteknik och tillvaratagandet av digitaliseringens möjligheter bidrar till att utveckla och effektivisera nämndens verksamheter. Nämnden kommer att fortsätta att utveckla digitala arbetssätt utifrån erfarenheter och utveckling som skett under det senaste året.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom en effektiv resursanvändning med tydliga och transparenta processer. Vidare bidrar nämnden till hållbarhetsmålen genom en god intern kontroll som effektivt hanterar väsentliga risker i nämndens verksamheter.

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en långsiktigt hållbar ekonomi med ett tydligt fokus på kostnadseffektivitet och kvalitet. Nämnden har en hög prognossäkerhet och vidtar snabbt åtgärder vid befarade underskott vilket resulterar i en budget i balans vid årets slut. Genom att fortsätta att utveckla arbetet med uppföljning och analys ges breda och välunderbyggda underlag för beslut som ger verksamheterna stabila ekonomiska förutsättningar.

Utgångspunkterna för arbetet med att fördela 2021 års budget har varit att fokusera på kärnverksamheterna med syftet att erbjuda ändamålsenlig verksamhet av högsta kvalitet inom givna ekonomiska ramar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Nämndens resurser används effektivt och med ett långsiktigt perspektiv

Beskrivning

Verksamheternas kostnader och intäkter har noga analyserats i relation till uppsatta mål och uppdrag för att säkerställa förutsättningar för en budget i balans vid årets slut. Cheferna ges stöd för att under året göra rättvisande prognoser och vid befarade underskott vidtas snabbt åtgärder. Genom att digitalisera och standardisera processer ges utrymme för effektivare styrning och uppföljning samt möjligheter till benchmark. Utbildningsinsatser fortsätter att ges under året för att höja chefers kompetens inom ekonomistyrning.

Förväntat resultat

- Tydliga och effektiva administrativa processer
- God prognossäkerhet och budgetföljsamhet
- Åtgärder vidtas snabbt vid befarade underskott

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förstärka och utveckla arbetet med uppföljning och intern kontroll.	2021-01-01	2021-12-31
Nämnden ska tillsammans med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd utreda förutsättningar för utökat samarbete utifrån mål om kvalitet och effektivitet.	2021-01-01	2021-06-30
Se över och effektivisera arbetet med budgetuppföljning och prognos.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla processerna för lokalförsörjning.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämnden bidrar till att uppfylla hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom en långsiktig planering för kompetensförsörjning samt ett arbete för att minska andelen ofrivilligt deltidsanställda i nämndens verksamheter. Vidare arbetar nämnden med nolltolerans mot diskriminering och kränkande särbehandling för ökad jämlikhet. Genom att förebygga och motverka att otillåten påverkan förekommer bidrar nämnden till målet om fredliga och inkluderande samhällen. Innovationer uppmuntras för att skapa effektiva och hållbara verksamheter.

Ledarskap

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att vara en attraktiv och ansvarstagande arbetsgivare som skapar möjlighet till delaktighet och tillvaratar medarbetarnas engagemang och kompetens för att utveckla och effektivisera verksamheterna. Arbetet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter med fokus på god introduktion och delaktighet. Nämnden fortsätter arbetet med att implementera handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare. Ledarskapet präglas av tillit och mod där stort förtroende visas till medarbetarnas förmåga att agera självständigt i sin yrkesutövning. Chefers organisatoriska förutsättningar stärks för att möjliggöra ett närvarande och utvecklingsorienterat ledarskap. Genomförandet av ett ledarskapsprogram i förändringsledning vidareutvecklar chefers förmåga att leda sina verksamheter i en föränderlig och komplex omvärld.

Kompetensförsörjning och systematiskt arbetsmiljöarbete

Kompetensförsörjningen är hållbar och alla enheter har en långsiktig planering för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt på alla nivåer. Arbetsmiljön är hållbar och har en stabiliserad sjukfrånvaro, en rimlig personalomsättning och trygga anställningsvillkor. Verksamheterna agerar förebyggande för att undvika att medarbetare utsätts för hot, våld och otillåten påverkan. Det råder en nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Andelen externa konsulter i verksamheten ligger på en låg nivå och inom socialtjänsten uppgår den maximalt till tre procent av de sammantagna personalkostnaderna.

Pandemi

Den pågående covid-19 pandemin förväntas fortsätta under 2021 vilket kräver en fortsatt strävan efter att skapa innovativa arbetssätt och kommunikationsmöjligheter. Detta ställer krav på chefernas förmåga att leda arbetet och skapa god arbetsmiljö. Pandemin påverkar sjukfrånvaro under 2021 vilket leder till att den kommer att ligga på en högre nivå än tidigare år.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	82	82	År
 Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	1 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	90 %	År
 Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	År
Kommentar			
Förvaltningen ser att sjukfrånvaron som ökar på grund av pandemin, även tenderar att öka skillnaden mellan män och kvinnors sjukfrånvaro. Denna parameter ingår i indexet Bra arbetsgivare.			
 Sjukfrånvaro	8,5 %		Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Sjukfrånvaro dag 1-14 	3,3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31
 Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Förvaltningen har en hållbar arbetsmiljö med en öppen och tillåtande kultur

Beskrivning

Hållbar arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt på alla nivåer och följs upp löpande i nära samverkan med de fackliga organisationerna. Arbetsmiljön i nämndens verksamheter är hållbar med en stabiliserad sjukfrånvaro och en adekvat personalomsättning. Nämnden har trygga anställningar genom en låg andel ofrivillig deltidsanställda medarbetare.

Verksamheterna agerar förebyggande för att undvika att medarbetare utsätts för hot, våld och otillåten påverkan. Det råder en nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Enheterna arbetar med en framtagen plan för att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Nya arbetsätt införs i delar av verksamheterna med införandet av schema- och bemanningssystem Medvind.

Otillåten påverkan

Ett fokusområde inom ramen för samverkansöverenskommelsen med polisen är otillåten påverkan. En lokal arbetsgrupp kartlägger situationer där otillåten påverkan förekommer, utarbetar stödmaterial för det förebyggande arbetet samt former för stöd för utsatta medarbetare. En förvaltningsgemensam utbildning planeras under året.

Ledarskap

Ledarskapet är kommunikativt, närvarande och präglas av tillit och mod vilket möjliggör god kompetensförsörjning och effektiv verksamhet. Varje chef skapar förutsättningar för medarbetare till delaktighet, utrymme och stöd att ta ansvar och lyfta idéer och lösningar som är utvecklande mot verksamhetens mål.

Informationssäkerhet

Nämnden ska genom ett ökat fokus på informationssäkerhet under året verka för en effektiv och ändamålsenlig hantering. Ett led i det arbetet är att säkerställa att nämndens medarbetare genomgår utbildningar i informationssäkerhet och GDPR.

Förväntat resultat

- Stabiliserad sjukfrånvaro
- Personalomsättningen är gynnsam för verksamhetens utveckling
- Verksamheterna har en hållbar arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier
- Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs tidigt och medarbetare som drabbas får stöd
- Chefer är trygga i sin roll, sitt ansvarsområde och tar initiativ för att utveckla verksamheten
- Andelen ofrivilligt deltidanställda är låg
- Nämndens medarbetare genomgår utbildning i informationssäkerhet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra utbildning till medarbetare, chefer och skyddsombud i otillåten påverkan.	2021-01-01	2021-12-31
Införande av schema- och bemanningssystemet MEDVIND.	2021-01-01	2021-12-31
Ta fram stödmaterial för chefer och medarbetare i dialog kring närvarande ledarskap.	2021-01-01	2021-12-31
Utbildningsinsats i kränkande särbehandling, diskriminering och trakasserier för att stärka chefernas förebyggande arbete och förmåga att sätta in tidiga insatser.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla och implementera stödmodell för medarbetare som riskerar att eller har utsatts för hot, våld eller otillåten påverkan.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla uppföljningen av incidentrapporteringen i IA avseende hot, våld och otillåten påverkan.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Medarbetare och chefer har rätt kompetens för uppdraget och cheferna utövar ett närvarande ledarskap präglat av tillit

Beskrivning

Ledarskap

Ledarskapet i nämndens verksamheter präglas av tillitsfulla relationer där stort förtroende visas till medarbetarnas förmåga att agera självständigt i sin yrkesutövning. Cheferna ges goda förutsättningar och verktyg för att utöva ett närvarande ledarskap och stärks i sin förmåga att leda och utveckla verksamheterna utifrån förändrade behov. Chefer ges förbättrade möjligheter att gå in i rollen som talesperson för sin verksamhet och utvecklar sin kommunikationsförmåga genom mediaträning.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är hållbar och alla enheter har en långsiktig planering för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutida och framtida behov. Nämndens verksamheter genomför kompetensbaserade rekryteringar och möjliggör

mångfald.

Effektiv resursanvändning

Förvaltningen samarbetar aktivt och utbyter erfarenheter med närliggande stadsdelsförvaltningar för en effektiv resursanvändning och ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivar- och utvecklingsfrågor.

Förväntat resultat

- Individuella medarbetarplaner och tydliga lönekriterier ger förutsättningar för kompetenta och aktiva medarbetare
- Alla enheter har kompetensförsörjningsplaner som är kopplade till verksamhetsplan och budget
- Kompetensbaserad rekrytering säkerställer en icke diskriminerande rekryteringsprocess

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomförande av ledarskapsprogram i förändringsledning.	2021-01-01	2021-12-31
Kartlägga och utveckla chefsstöd för att stärka de organisatoriska förutsättningarna.	2021-01-01	2021-12-31
Utbildning i mediaträning för chefer och nyckelpersoner.	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla förvaltningens process för löneanalys och revidera samt förankra lönekriterierna.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är innovativa och tar tillvara digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Nämndens verksamheter ska kontinuerligt se över processer och organisation för att sträva efter att uppnå högsta möjliga kvalitet till lägsta möjliga kostnad. Under året fortsätter arbetet med att se över nämndens verksamheter för att utreda framtida regiformer för verksamheter där så är lämpligt. Ett led i att öka effektiviteten är att utveckla ledarskapet och i högre grad nyttja digitaliseringens möjligheter och innovation där det finns ett mervärde för detta.

Innovation och digitalisering

För att säkra möjlighet till chefer att utveckla sitt ledarskap under pandemin erbjuder förvaltningen utökad möjlighet till digitala utbildningar. Ökad användning av digitala kommunikationskanaler möjliggör för förvaltningen att ha en dialog med invånare i stadsdelsområdet på ett effektivare sätt. Inom äldreomsorgen kommer nämnden verka för att särskilda satsningar på digitalisering genomförs under året. Satsningarna syftar till att säkerställa en effektiv organisation som möjliggör för medarbetare att lägga fokus på den nära omsorgen. Därutöver ska verksamheterna ge stöd till enskilda i användningen i digital teknik. Tjänstedesign fortsätter att implementeras som en innovativ metod för att utveckla verksamheterna utifrån invånarnas behov. Nämndens inköp ska främja kostnadseffektivitet, miljö- och klimatomfattig samt social hållbarhet. Nämnden kommer att utveckla dialogen med

leverantörer under året. Insatser för att öka användningen av de digitala verktygen för inköp kommer att genomföras.

Modernisering av sociala system

Nämndens verksamheter prioriterar införandet av moderniseringen av sociala system samt tillvaratar de positiva effekter det medför för klienter och medarbetare. Nämnden skapar förutsättningar för att förberedelser och ledning av förändringsarbetet möjliggörs på ett effektivt och kvalitetssäkrat sätt vid införande av det nya sociala systemet. I samarbete med det centrala projektet genomför förvaltningen de förberedelser som är nödvändiga för att ge chefer och medarbetare den motivation och kunskap de behöver inför införandet.

Förväntat resultat

- Högre innovationskapacitet
- Högre grad av digital användning inom nämndens verksamheter
- Resurser och arbetsprocesser är effektivare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med att implementera tjänstedesign som en metod för verksamhetsutveckling	2021-01-01	2021-12-31
Fortsätta att utreda förutsättningar för att upphandla fler av nämndens verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
Genomföra en innovationsupphandling av stöd- och gruppboendestad inom socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
Medarbetare och chefer ges förutsättningar och kompetensutveckling för att i ökad grad hantera digitala verktyg	2021-01-01	2021-12-31
Se över möjligheterna att utveckla en digital avvikelshantering inom socialtjänstverksamheter	2021-01-01	2021-12-31
Utveckla förvaltningens närvaro i sociala medier utifrån stadens policy.	2021-01-01	2021-12-31
Verksamheter ser över möjligheter till digitalisering och användning av välfärdsteknik.	2021-01-01	2021-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges budget för stadsdelsnämndens driftverksamhet 2021 är netto 1 173,9 mnkr. Jämfört med 2020 har budgeten ökat med 18,4 mnkr.

Driftsbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Stadsdelsnämnden ska ha en budget i balans och vid behov göra omfördelningar för att möta befarade underskott.

Investeringsbudgeten för 2021 är 10,5 mnkr, varav 1,4 mnkr avser maskiner och inventarier och 9,1 mnkr avser stadsmiljöverksamhet.

Utgångspunkterna för arbetet med att fördela 2021 års budget har varit att:

- Erbjuder ändamålsenlig verksamhet av högsta kvalitet inom givna ekonomiska ramar.

- Bidra till att nämnden arbetar mot att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål.
- Följa gällande lagstiftning.
- De administrativa funktionerna och processerna stödjer och underlättar för kärnverksamheterna, samt bidrar till en effektiv styrning och uppföljning.
- Buffert avsätts för oförutsedda kostnader för ekonomiskt bistånd och placeringar inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.
- Fördelning utgår från prognostiserade faktiska kostnader och intäkter per verksamhetsområde i samband med tertialrapport 2 år 2020 uppräknat till helår inklusive kostnads- och löneökningar samt generella effektiviseringar för 2021. Undantaget är budgetramen för ekonomiskt bistånd. Nämnden följer den beräkning som staden har gjort för att prognostisera kostnaderna för ekonomiskt bistånd under kommande år.

DRIFTVERKSAMHET, mnkr	BOKSLUT 2019	PROGNOS 2020	BUDGET 2021
Nämnd- och förvaltningsadministration	47,1	22,3	45,2
Förskoleverksamhet	273,7	282,1	280,0
Barn, kultur och fritid	37,0	35,1	26,4
Äldreomsorg	247,2	264,3	248,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	221,2	224,7	225,7
Individ- och familjeomsorg	167,8	206,6	203,8
varav barn och ungdom	120,9	123,3	123,5
varav vuxna	40,2	42,1	39,8
varav socialpsykiatri	26,3	29,2	26,3
varav nyanlända	- 37,9	0,0	0,0
Stadsmiljöverksamhet	10,6	11,2	11,9
Ekonomiskt bistånd	111,0	113,8	109,3
varav handläggning	34,3	30,6	29,4
Arbetsmarknadsåtgärder	20,4	19,9	16,9
Summa	1 136,0	1 180,0	1 167,4
Kapitalkostnader stadsmiljö	5,4	6,5	6,5
Summa	1 141,4	1 186,5	1 173,9

Tabellen ovan visar fördelade nettokostnader i bokslut 2019, prognos för nettoutfall per november år 2020 och nettobudget 2021 per verksamhetsområde.

Budgeten för 2021 är netto 1 173,9 mnkr. Omslutningsförändringar om 83,5 mnkr redovisas separat i bilaga 13.

Nämnd och förvaltningsadministration

Nämnd och administration	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	0,0	-25,0	-4,2	-30,6	0,0	0,0
Kostnader	25,2	50,9	51,3	52,9	45,2	20,0
Netto:	25,2	25,9	47,1	22,3	45,2	20,0

Nettokostnadsbudgeten för nämnd och administration uppgår för 2021 till 45,2 mnkr. Omslutningsförändringar om 25,0 mnkr avseende statsbidrag för nyanlända tas upp i detta ärende. Dessa medel bokförs under individ- och familjeomsorg. Medlen finansierar dock fler av nämndens verksamheter och har därför hanterats under nämnd och administration. Från och med 2021 redovisas dessa medel enbart under individ- och familjeomsorg. En buffert om 15,0 mnkr finns reserverade för oförutsedda kostnader för framförallt utbetalt ekonomiskt bistånd men även placeringar inom individ- och familjeomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt äldreomsorg.

Bruttokostnadsbudgeten för 2021 är 20,0 mnkr högre än budget 2020 vilket beror på förändring av hantering av omslutningsförändring för nyanlända.

Inom nämnd- och förvaltningsadministration ingår budget för medborgarkontorets verksamhet beläget i Tensta. Medborgarkontoret erbjuder framförallt samhällsvägledning och möter ungefär 500 besökare per vecka.

Förskola

Förskoleverksamhet	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	-16,4	-16,4	-30,2	-16,6	-16,6	-0,2
Kostnader	296,2	298,5	303,9	298,7	296,6	0,4
Netto:	279,8	282,1	273,7	282,1	280,0	0,2

Verksamhetsområdets nettobudget för år 2021 är 280,0 mnkr. I och med att verksamheten är prestationsbaserad är det inte helt rättvisande att jämföra budget 2021 med 2020 års budget i verksamhetsplanen eller prognos för 2020. Vid en jämförelse mellan nettobudget 2020 och 2021 framgår att nettobudgeten ökat med 0,2 mnkr. Den till synes låga ökningen beror på ett minskat barnantal i stadsdelsområdet.

Kommunfullmäktiges budget baseras på avläsning i mars månad, då barnantalet är högt. Under året sjunker barnantalet varvid nämndens budget justeras för mellanskillnaden. Kommunfullmäktiges budgetram för 2021 bygger på antalet inskrivna förskolebarn per den 31 mars 2020 vilket var 1 859. Förvaltningen har i budget för 2021 gjort bedömningen att det i genomsnitt kommer att vara 1 715 barn inskrivna i förskolan. Justering av budget beräknas därmed bli drygt 15,0 mnkr. Intäkterna avser de avgifter som vårdnadshavarna betalar.

Grundschablonen inom alla nivåer för förskoleverksamheten har höjts med 1,5 procent jämfört med 2020. Nämndens förskolepeng, andel av schablonen, föreslås vara oförändrad och uppgå till 81,0 procent för år 2021.

Barn, kultur och fritid

Barn, kultur och fritid	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	0,0	0,0	-5,5	0,0	0,0	0
Kostnader	34,3	35,1	42,5	35,1	26,4	-7,9
Netto:	34,3	35,1	37,0	35,1	26,4	-7,9

Verksamhetsrådets nettobudget för 2021 är 26,4 mnkr, vilket är 7,9 mnkr lägre än budget i verksamhetsplanen för 2020. Den minskade budgetramen beror på att fältverksamhet och öppen förskola har flyttats till individ och familj respektive förskola.

Nämnden kommer under 2021 att fokusera på områdets kärnverksamhet såsom fritidsgårdar och parklekar. Verksamhetsrådet innefattar även budget för arrangemang och event i stadsdelsområdet samt föreningsbidrag och idéburna offentliga partnerskap. Sommarkollo inryms även inom verksamhetsrådets ramar.

Enheten kultur och fritid inleder under året samarbete med Rädda Barnen utifrån det avtal som slutits om att driva fritidsgårdarna Grottan, House of Tensta, Huset och Spånga Folkan. Bromstens fritidsgård kvarstår i egen regi. Parklekar bedrivs i egen regi.

Projektet TechTensta finansieras sedan år 2017 av medel från den sociala investeringsfonden fram till 2020. Till 2021 avslutas verksamheten i denna projektform. För 2021 finns medel i stadens centrala medelsreserv för fortsatt verksamhet.

Äldreomsorg

Äldreomsorg	Budget 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	-6,9	-20,9	-37,0	-21,6	-7,2	-0,3
Kostnader	258,9	282,6	284,2	285,9	255,4	-3,5
Netto:	252,0	261,7	247,2	264,3	248,2	-3,8

Verksamhetsrådets budget för 2021 är 248,2 mnkr vilket är en minskning med 3,8 mnkr jämfört med 2020. Minskningen beror på avvecklingen av Fristad servicehus och vård- och omsorgsboende som medför lägre kostnader om 10,8 mnkr, borträknat dessa kostnadsminskningar är verksamhetsrådets budget 7,0 mnkr högre jämfört med 2020.

Antalet äldre ökar enligt Swecos befolkningsprognos med 111 personer jämfört med 2020. Ökningen i åldersgruppen 65-79 år är 84 personer och i åldersgruppen över 80 år är ökningen 27 personer.

Under år 2020 har Fristads servicehus och vård- och omsorgsboende avvecklats vilket medför att nämnden har haft kostnader för tomgångshyror. Dessa kostnader fortlöper under första kvartalet 2021 och beräknas till 4,6 mnkr, därefter minskar kostnaderna sammanlagt med 10,8 mnkr.

Utförarenheten Spånga-Tensta hemtjänst kommer att fortsätta arbetet med kostnadseffektiviseringar genom att utveckla planering och schemaläggning. Verksamheten kommer att analyseras vidare bland annat genom jämförelser med andra stadsdelsförvaltningar och inom regionen för att se över delar som kan samordnas.

Arbetet med att ytterligare utveckla enheten för Innovation och Prevention kommer fortsätta under 2021. Enheten består av träffpunkter för äldre och personer med psykisk ohälsa, uppsökande verksamhet, anhörigkonsulent, dagverksamhet inom demens, färdtjänsthandläggning, demenskoordinator samt personligt ombud. Enheten fortsätter under 2021 arbetet inom projektet matlyftet i syfte att bryta isolering och stärka aktiviteter i samband med måltider. Studiecirkel gällande nutrition, inköp av livsmedel och matbudget drivs. Enheten kommer även att genomföra insatser för att minska ensamhet och ofrivillig social isolering bland äldre.

Under början av 2021 kommer dagverksamheten för Hedvig och Träffen att slås samman och bedrivs fullt ut i nya lokaler på Älvkvarnsvägen.

Tryggt mottagande i hemmet kommer fortsatt att bedrivs i samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd. Projektet har fungerat väl ur både ett brukarperspektiv och ett medarbetarperspektiv. Nämnden föreslås ansöka om medel för Tryggt mottagande i hemmet 2021 om 1,5 mnkr.

Insatserna för hemtjänst har under 2020 ökat i ordinärt boende medan de har minskat i servicehus. Kostnaderna för platser i vårdboenden har minskat, framförallt beroende på lägre antal platser för demens. Mot bakgrund av det är budgeten för platser i vårdboenden minskad medan budget för hemtjänstinsatser är högre.

Intäkterna inom äldreomsorgen har tidigare avsett framförallt intäkter för andrahandsuthyrning i servicehus och grundkostnadsersättning från andra stadsdelsnämnder men i och med avvecklingen av Fristad kommer intäkterna under 2021 framförallt att bestå av omsorgsavgifter för insatser samt stimulansmedel som beviljas under året.

Ersättningen för hemtjänst i ordinärt boende har räknats upp med 4,5 procent jämfört med 2020. Ersättningen för avlösning, ledsagning och dagverksamhet har räknats upp med 2,7 procent. Ersättningen per dygn till utförare av verksamhet i särskilda boenden för äldre har räknats upp med 3,0 procent, se bilaga 17.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	-1,4	-34,4	-36,9	-37,8	-1,4	0,0
Kostnader	224,1	266,5	258,1	262,5	227,1	3,0
Netto:	222,7	232,1	221,2	224,7	225,7	3,0

Verksamhetsområdets budget för 2021 är netto 225,7 mnkr, vilket är en ökning med 3,0 mnkr jämfört med budget 2020 innan prestationsjusteringar. Ökningen beror främst på ökade kostnader för prestationer inom LSS. Jämfört med det prognostiserade utfallet för 2020 till novemberberedningen har budgeten ökat med 1,0 mnkr.

Verksamhetsområdets budget är preliminär och justeras en gång om året efter avläsningar av nivåer inom de prestationsjusterande LSS-insatserna; barn- och vuxenboenden, daglig verksamhet, korttidshem och korttidstillsyn. Justeringarna innefattar även assistansersättning enligt LASS. Avläsningarna görs inför tertialrapport 1 respektive tertialrapport 2 och justeras utifrån genomsnittet under hösten 2021, då även beslut tas om särskilda redovisningar för

placeringar som inte täcks av schablonerna. Ersättningsmodellen för särskild redovisning har ändrats för 2021 vilket innebär en lägre justering för samma nivåer. Förutom den prestationsjusterade delen består budgeten av en fast del, 45,7 mnkr för 2021, som ska täcka insatser enligt SoL inom verksamhetsområdet, samt de delar av LSS-insatserna som inte täcks av schablonersättningen.

Schablon och peng för LSS-insatser höjs för 2021 med 2,8 procent medan assistansersättning LASS höjs med 3,5 procent. Ersättningen för SoL-insatser som hemtjänst och avlösning/ ledsagning ökar med 4,5 respektive 2,7 procent. Ersättningar till nämndens utförare framgår av bilaga 17.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	-2,9	-6,6	-120,9	-58,3	-2,9	0,0
Kostnader	205,9	217,7	288,8	264,9	206,7	0,8
Netto:	203,0	211,1	167,8	206,6	203,8	0,8

Budgeten för år 2021 är 0,8 mnkr högre jämfört med 2020 och är 2,8 mnkr lägre än prognostiserat utfall i rapport till novemberkommittén 2020.

Avseende bokslut 2019 ingår även kostnader och intäkter för nyanlända, inklusive generalschablon, vilket medförde ett nettovärde på -37,9 mnkr. Detta avser omslutningsförändringar som har och framåt kommer att minska i stor omfattning. Se vidare kring nyanlända under nämnd och förvaltningsadministration.

Barn och Unga

Budget för 2021 är netto 123,3, mnkr vilket är 1,6 mnkr lägre än prognostiserat utfall i november. Mot bakgrund av det prognostiserade underskottet 2020 kommer verksamheten att fortsätta arbetet med att minska nettokostnaderna och anpassa volymerna till budgetramen för 2021.

En omorganisation genomfördes vid årsskiftet 2019/2020 i syfte att bland annat effektivisera resursanvändningen inom barn och ungdom. Inflödet av ärenden ligger på en fortsatt hög nivå och verksamheten behöver fortsatt arbeta för att hitta nya arbetssätt för att möta inflödet. Verksamheten arbetar aktivt med budgetåtgärder bland annat genom tätare uppföljningar för att korta ned placeringstiderna, förhandlingar med leverantörer kring dygnspriser och tydligare riktlinjer för hemtagningar.

Vuxna missbruk

Budget för 2021 är netto 39,8 mnkr vilket är 1,0 mnkr lägre jämfört med prognosen till novemberkommittén 2020. Ett omfattande arbete med fokus på budgetåtgärder kommer att fortsätta att bedrivas. Aktivt arbete genomförs för att öppenvården ska vara ett första alternativ vid passande ärenden, uppföljningen av placeringar har blivit tätare, och kraven på köpt behandling har skärpts. Ett systematiskt arbetssätt, med bland annat ärendedragningar enskilt och i grupp, har skapat samsyn kring placeringsprocessen inom enheten.

Socialpsykiatri

Individ- och familjeomsorg varav SocPsyK	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	0	-3,7	-7,2	-5,4	0,0	0,0
Kostnader	26,2	30,4	33,5	34,6	26,3	0,1
Netto:	26,2	26,7	26,3	29,2	26,3	0,1

Verksamhetsrådets budget för 2021 är netto 26,3 mnkr, vilket är en ökning med 0,1 mnkr jämfört med budget 2020. Jämfört med det prognostiserade utfallet för 2020 till novembermånaden, som inkluderar underskott hos de interna utförarna, har budgeten minskat med 2,9 mnkr.

Nämndens kostnader för stödboenden har ökat under 2020 som en följd av evakueringen, både i form av lägre hyresintäkter men också lägre intäkter till den interna utföraren med stödboendeinsatser. Kostnaderna beräknas dock bli lägre 2021 på grund av att det tidigare stödboendet är under ombyggnation till ett nytt förvaltningshus, och därmed från och med år 2021 ingår i ramen för de verksamhetsövergripande kostnaderna. Antalet platser hos den interna utföraren är fortsatt begränsat vilket innebär en utmaning för verksamheten gällande bemanningen. Kostnaderna för beställaren har ökat framför allt gällande HVB-hem i brist på bostäder med särskild service SoL. Eftersom behovet av både SoL och LSS-bostäder tilltar planerar stadsdelsnämnden att öka utbudet. Ett inriktningsbeslut har tagits i nämnden i april 2020 och nya lokaler beräknas kunna tas i bruk år 2022.

Ersättningen för stödboende, boende med särskild service, boendestöd och sysselsättning har räknats upp med 4,0 procent vilket leder till högre kostnader för beställaren, men skapar också gynnsammare förutsättningar för nämndens utförare. Ersättningar till nämndens utförare framgår av bilaga 17.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsmiljöverksamhet	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
Kostnader	11,2	11,2	10,9	11,2	11,9	0,7
Netto exkl. kap.kostn:	11,2	11,2	10,6	11,2	11,9	0,7
Avskrivningar och kapitalkostnader	6,5	6,5	5,4	6,5	6,5	0,0
Netto inkl. kap.kostn:	17,7	17,7	16,0	17,7	18,4	0,7

Verksamhetsrådets budget för 2021 är netto 11,9 mnkr exklusive avskrivningar och kapitalkostnader. Budget 2021 innebär en ökning om 0,7 mnkr jämfört med budget i verksamhetsplan 2020. Budget för avskrivningar och kapitalkostnader ligger kvar på 6,5 mnkr.

Verksamhetsområdet innefattar ansvar för parkmark, gångvägar och vissa grönområden inom stadsdelsområdet och innefattar trygghetsskapande åtgärder, exempelvis belysning och beskärning av buskage. Nämnden ansvarar även för snöröjning och sandning av gångvägar och parker inom stadsdelsområdet. Nämnden ansvarar för mindre investeringsprojekt och

reinvesteringar inom stadsmiljön. Större investeringsprojekten sker i samarbete med trafiknämnden. Nämnden fortsätter arbetet för ökad trygghet genom ett flertal projekt. I samarbete med Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd fortsätter arbetet för att minska den olovliga fordonstrafiken på gång- och cykelvägar. Projektet som finansieras via trygghetsmedel innebär implementering av ett nytt låssystem.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	-3,1	-3,1	-3,4	-4,5	-2,9	0,2
Kostnader	112	112,0	114,4	118,3	112,2	0,2
Netto:	108,9	108,9	111	113,8	109,3	0,4

Verksamhetsrådets budget för 2021 är netto 109,3 mnkr vilket är en ökning med 0,4 mnkr i jämförelse med budget 2020 samt 4,5 mnkr lägre än prognosen till novemberberäkningen för 2020.

Underskottet beror på den pågående pandemin, som har lett till försämrad privatekonomi för stadsdelsområdets hushåll på grund av bland annat varsel, arbetslöshet och minskad inkomst. En omorganisation har genomförts under kvartal fyra 2020 i syfte att effektivisera resursanvändningen inom verksamhetsområdet och minska eventuell budgetavvikelse 2021 som kommer att påverkas av den pågående pandemins ekonomiska effekter på hushållen.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Intäkter	-2,6	-2,6	-6,5	-5,4	-2,5	0,1
Kostnader	22,5	22,5	26,9	25,3	19,4	-3,2
Netto:	19,9	19,9	20,4	19,9	16,9	-3,1

Verksamhetsrådets budget för 2021 är netto 16,9 mnkr, vilket är 3,1 mnkr lägre jämfört med budget 2020. Den lägre budgeten beror delvis på en förändring av den förvaltningsinterna budgeteringen, samt att ersättningsnivåer för arbetsmarknadsinsatser framöver är högre än tidigare år. Bedömningen är att verksamheten kan drivas på samma nivå med en lägre budget.

Medel för feriearbeten för ungdomar, 10 mnkr, finns under detta verksamhetsområde. För året kommer ungdomar i stadsdelsområdet att erbjudas feriearbete i samma omfattning som föregående år.

Investeringar

Investeringar	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Stadsmiljö	10,3	22,5	10,6	19,0	9,1	-1,2

Investeringar	Budget VP 2020	Justerad budget 2020	Bokslut 2019	Prognos nov 2020	Budget 2021	Jmf budget 2020-2021
Klimatinvesteringar	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0
Maskiner och inventarier	1,4	11,4	4,2	11,4	1,4	0,0
Totalt	11,7	34,6	14,8	31,1	10,5	-1,2

Nämnden har i investeringsplanen för 2021 tilldelats 9,1 mnkr för parkinvesteringar. För maskiner och inventarier är motsvarande belopp 1,4 mnkr. De beräknade kapitalkostnaderna och räntor uppgår till 6,5 mnkr. Fördelningen av investeringsmedel för stadsmiljö redovisas även i bilaga 16.

Nämnden föreslås hos kommunstyrelsen ansöka om medel för fyra trygghetsskapande åtgärder om sammanlagt 6,5 mnkr och två klimatinvesteringar om sammanlagt 2,5 mnkr, se vidare under rubriken Budgetjusteringar.

Resultatenheter

I enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning ska nämnden årligen i verksamhetsplanen besluta vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Nämnden föreslår att tio resultatenheter inrättas under 2021, varav sju resultatenheter inom förskolan, Bromstengården inom individ- och familjeomsorgen samt två resultatenheter inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning, Fridagruppens dagliga verksamhet och Bostäder med särskild service.

Resultatenheterna redovisas även i bilaga 16.

Budgetjusteringar

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden hos kommunstyrelsen ansöker om följande budgetjusteringar;

Driftmedel

- Medel för tryggt mottagande i hemmet, 1,5 mnkr, se bilaga 2.
- Medel för introduktionsförskola om 1,3 mnkr, se bilaga 3.
- Biologisk mångfald 0,6 mnkr - Granbarkborrar, se bilaga 4.
- Biologisk mångfald 0,6 mnkr - Sundbydamarna, se bilaga 5.
- Biologisk mångfald 0,4 mnkr - Invasiva arter Parkslide, se bilaga 6.
- Medel för åtgärder för giftfri förskola om 0,6 mnkr.

För att fortsätta arbetet mot en giftfri förskola krävs byte av möbler och större lekmaterial. Verksamhetens personal behöver även tid för att skapa och upprätthålla rutiner som går i linje med kemikaliesmart förskola vad gäller val av material och inköp av ekologiska livsmedel samt rapportering i Chemsoft. Sökta medel möjliggör att verksamheten i högre grad samt i ökad takt kan prioritera det viktiga arbetet mot en giftfri förskola. Under förutsättning att medel beviljas kommer åtgärderna genomföras under 2021.

Investeringar

- Medel för trygghetsskapande åtgärder om 6,5 mnkr, varav
  - 3,1 mnkr - Ellen Key-skogen trappor och belysning, se bilaga 7.
  - 1,8 mnkr - Lättingegången trygghetsskapande åtgärder, se bilaga 8.
  - 1,2 mnkr - Julbelysning torgytor, se bilaga 9.
  - 0,4 mnkr - Svandammen belysning, se bilaga 10.
- Medel för klimatinvesteringar om 2,5 mnkr, varav
  - 1,9 mnkr - Smarta papperskorgar, se bilaga 11.
  - 0,6 mnkr - Solhemsdammen, se bilaga 12.
- Maskiner & inventarier
  - 1,5 mnkr - Skyltar till stadsdelsnämndens lokaler och verksamheter. Projekt för uppförande av skyltar har pågått under 2020 där offert för jobbet har tagits fram och accepterats under hösten. Jobbet är inte levererat och fakturerat under 2020 men beräknas bli färdigställt våren 2021.

Ingen av ovanstående budgetjusteringar är inkluderade i redovisad nämndbudget. Alla är av den beskaffenhet att om de inte beviljas blir effekten att aktiviteterna inte blir utförda då de inte ryms inom ordinarie budget.

Omslutningsförändringar

Den ekonomiska omslutningen beskriver den totala kostnads- och intäktsvolymen. Nämnden föreslår omslutningsförändringar om 83,5 mnkr för beräknade ökade kostnader och intäkter.

Omslutningsförändringar redovisas även mer i detalj i bilaga 13.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nämnden ska bidra till att uppnå målen om en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i

linje med de 17 globala målen inom Agenda 2030. Hållbarhetsmålen har integrerats i nämndens verksamhetsplanering och kommer genomsyra målstyrningsarbetet på samtliga nivåer inom nämnden.

Nämnden fortsätter att fokusera på fem områden där särskilda insatser ska vidtas de närmaste åren. Områdena ligger i linje med målen inom Agenda 2030. Insatserna ska ske i samverkan med stadens facknämnder, bolag, myndigheter, civilsamhälle och näringsliv.

Trygghet - invånarnas upplevelse av trygghet är en förutsättning för inkludering och tillit i samhället och flertalet preventiva insatser görs inom området av såväl social som situationell karaktär.

Stöd och insatser för egen försörjning - för att öka invånarnas möjligheter till ett självständigt liv och minska fattigdom ger förskolan grunden för ett livslångt lärande, ungdomar ges möjlighet till feriearbete och vuxna invånare långt från arbetsmarknaden ges förutsättningar att försörja sig själva genom samhällsvägledning och arbetsmarknadsåtgärder.

Förebyggande stöd och tidiga insatser - för att främja en god hälsa och bra förutsättningar i livet ger förskolan en likvärdig utbildning och socialtjänsten arbetar främjande och förebyggande och ger rätt insatser i tid.

Miljö och klimat - för att bidra till ett välfungerande ekosystem, biologisk mångfald, hållbar energi och bekämpa klimatförändringar görs insatser inom nämndens alla verksamheter.

Innovativ och effektiv verksamhet - för att främja en hållbar resursanvändning utvecklas ledarskapet för att öka den innovativa förmågan och förstärkningar görs av analyskapacitet och uppföljning av resultat.

Nämndens arbete utifrån de av staden prioriterade områdena

Barns rättigheter enligt barnkonventionen

Nämnden verkar för att främja barns rättigheter och inflytande. Arbetet utgår från stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022. Arbetet sker i enlighet med framtagen handlingsplan. I förvaltningen finns en barnrättssamordnare som ingår i det övergripande nätverket i staden och på relevanta enheter finns barnombud utsedda som verkar för att stärka barnrättsperspektivet, exempelvis genom att utveckla kvalitets- och ledningssystemen på respektive enhet.

Nämnden ser behov av utveckla samverkan i syfte att säkerställa kompetens kring barns inflytande och delaktighet med särskilt fokus på att barn ska ges möjligheter att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem. Nämnden kommer fokusera på samverkan kring barn i behov av särskilt stöd där samhandling med skola är prioriterat.

Jämställdhet

Nämnden verkar för att makt, möjligheter och resurser fördelas lika oberoende av kön. Arbetet för ökad jämställdhet ska vara integrerat inom alla nämndens verksamheter och utgå från Stockholms stads program för ett jämställt Stockholm 2018-2022. Nämnden kommer fokusera på att utveckla arbetet med jämställdhetsanalyser i syfte att säkerställa goda beslutsunderlag i verksamhetsutvecklingen. Nämnden kommer använda sig av Sjuan som är Sveriges kommuner och regioners metod för att analysera könsskillnader i verksamheter.

Nämnden ska fortsätta att systematisera arbetet med jämställdhet och genomföra utbildningsinsatser, exempelvis i att stärka chefers kompetens kring att förebygga diskriminering.

Nationella minoriteters rättigheter

Nämnden är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli och verkar för att uppmärksamma och uppmuntra initiativ från de nationella minoriteterna om språkliga och kulturella insatser i sina verksamheter som stärker och utvecklar de nationella minoritetsspråken. I syfte att stärka förskolans utbildning gällande nationella minoriteter ökas förskolans kompetens inom området. Kulturutbudet ska utvecklas för att inkludera de nationella minoriteterna.

Nämnden ser behov av att utveckla samverkan i enlighet med stadens riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter.

HBTQ-personers rättigheter

Nämnden motverkar ojämlikhet genom att utgå från Stockholms stads program för lika rättigheter och möjlig heter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018–2022. Arbetet sker genom att säkerställa kompetens kring HBTQ i nämndens verksamheter och i planering av aktiviteter för målgruppen. Samtliga nämndens verksamheter inom funktionshinder och äldreomsorg är HBTQ-diplomerade. Metoder för uppföljning på individnivå säkerställer att likvärdiga insatser ges oavsett sexuell läggning.

Nämnden ser behov av att utveckla det uppsökande arbetet i syfte att nå grupper som inte nås av annan verksamhet. Samverkan med organisationer och föreningar som företräder olika målgrupper, exempelvis inom HBTQ, är en förutsättning för detta.

Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning

Nämnden verkar delaktighet och inflytande i samhällslivet på jämlika villkor för personer med funktionsnedsättning. Arbetet utgår från Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Nämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla metoder för ökad delaktighet samt kommunikationsstöd för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden ser ett behov av att utveckla samverkan mellan funktionshinderområdet och förskola i syfte att stärka språkutveckling hos barn med intellektuella funktionsnedsättningar. Samverkan ska bidra till att barn ska ges ökade möjligheter att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.

Minskad klimatpåverkan

Nämnden verkar för att minska klimatpåverkan i enlighet med Stockholms stads miljöprogram 2020-2023. Lokalt finns en antagen handlingsplan som anger de aktiviteter som ska genomföras för att uppfylla de klimatrelaterade målen under programperioden. Under året kommer nämnden ha fokus på minskad energiförbrukning i förvaltningens lokaler samt att ta tillvara resurser genom att samla in avfall och minska mängden plaster och farliga kemikalier i nämndens verksamheter. Den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet ska stärkas och insatser för förbättrad vattenkvalitet i vattendrag ska genomföras.

Samverkan är centralt för att uppnå de klimatrelaterade målen. Nämnden har flera uppbyggda samverkansforum och ser ett behov av att ytterligare förbättra samverkan med berörda aktörer.

Systematiskt kvalitetsarbete

Nämndens systematiska kvalitetsarbete utgår från stadens program för kvalitetsutveckling och syftar till att säkerställa verksamheter av hög kvalitet och en god service till invånarna i stadsdelsområdet. Kvalitetsarbetet är kontinuerligt, långsiktigt och förenar ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbarhetsperspektiv samt främjar jämlikhet och jämställdhet. Nämnden tar del av goda exempel och metoder inom och utom staden och implementerar dessa när så är lämpligt. Ambitionen är att en eller flera enheter ska delta i stadens Kvalitetsutmärkelse för 2021.

Inför arbetet med verksamhetsplan genomför alla avdelningar analys- och VP-dagar utifrån framtagna nulägesanalyser och omvärldsbevakning, samt utifrån stadens styrning och mål. Utifrån stadens budget och genomförda analyser tas förslag på nämndmål och indikatorer fram. Löpande uppföljning och analys sker i verksamheterna och är en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet. Resultaten från exempelvis inspektioner, brukarundersökningar, verksamhetsuppföljningar och avvikelser analyseras och åtgärder vidtas där brister har identifierats.

Innovation och digitalisering

Innovation och digitalisering utgör en integrerad del av verksamhets- och kvalitetsutveckling i nämndens verksamheter. En av metoderna som nämnden använder i verksamhetsutveckling är tjänstedesign. Tjänstedesign är en metod vars syfte är att identifiera de verkliga behoven hos nämndens målgrupper och att utveckla verksamheterna utifrån dessa. Metoden skapar förutsättningar för skapandet av nya arbetssätt och lösningar med målgruppen i fokus. Utifrån ett tjänstedesignperspektiv genomför nämnden, som första stadsdelsnämnd i staden, en innovationsupphandling inom socialtjänsten. Innovationsupphandlingen syftar till att stimulera utveckling och skapa lösningar som på ett nytt sätt möter behoven hos målgruppen.

I syfte att utveckla ett ledarskap som främjar innovationer och digitalisering kommer samtliga chefer att genomgå en utbildning i förändringsledning under året.

Avvikelsehantering och lex Sarah

Under året ska nämnden utveckla den systematiska avvikelsehanteringen inom socialtjänsten. Särskilt avses de avvikelser som inte faller inom ramen för lex Sarah. En del i detta arbete är att undersöka möjligheten att utveckla en digital avvikelserapporteringsmodul som ska säkerställa att avvikelser rapporteras, åtgärdas och följs upp. Syftet med utvecklingsarbetet är att avvikelser i högre utsträckning ska användas som underlag för ständiga förbättringar i verksamheterna.

Vidare kommer nämnden att ta fram ett digitalt utbildningsmaterial kring lex Sarah i syfte att säkerställa att samtliga medarbetare inom socialtjänsten har kunskap och kompetens kring lex Sarahrutinen.

Synpunkter, klagomål och beröm

Det ska vara enkelt för nämndens brukare och invånare att framföra sina synpunkter och klagomål. Synpunkter, klagomål och beröm är en central del av nämndens avvikelshanteringssystem och är värdefull information för verksamhets- och kvalitetsutveckling då uppföljningen utgör ett underlag för förbättringar i verksamheterna. Klagomål, synpunkter och beröm som gäller andra nämnder eller icke-kommunala utförare vidarebefordras till rätt verksamhet för handläggning.

Under året ska nämnden utveckla hanteringen av klagomål, synpunkter och beröm med särskilt fokus på hanteringen av de som inkommer muntligt. Under året ska nämnden även fatta beslut om den reviderade rutinen för synpunkter och klagomål.

Egenkontroller

Egenkontroller är verksamheternas sätt att säkerställa kvaliteten i processerna som skapar värde för stadsdelsområdets invånare. Under året ska nämndens verksamheter se över hanteringen av egenkontroller i syfte att säkerställa att de är tillräckligt ändamålsenliga samt möjliggöra uppföljning av verksamheternas kvalitet.

Internkontroll

Nämnden kommer att fortsätta det utvecklingsarbete som påbörjats avseende väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll. Nämndens system för internkontroll kommer revideras under 2021. Utöver det kommer ett särskilt fokus att läggas på uppföljning av nämndens internkontrollplan och återkoppling till verksamheterna för utveckling samt åtgärder.